Riksstämmohandlingar

2019

Djurens Rätt.

Varmt välkommen till Djurens Rätts riksstämma i Örebro 2019!

Det känns väldigt roligt att få hälsa alla deltagare välkomna till Djurens Rätts riksstämma.

Mycket har hunnit hända under de två år som har gått sedan riksstämman i Malmö. En del har gått vår väg, men inte allting. Är det något vi som snart 137-årig organisation har lärt oss är att det går både upp och ned. Vi arbetar inte för djuren i ett vakuum, utan det finns också starka krafter med motsatta intressen till det vi står för. Det har varit tydligt det senaste halvåret där vi sett något som kan beskrivas som en motreaktion till de senaste årens framgångar. Det vi kan ta med oss från detta är inte minst vikten av att vi som Sveriges största djurrätts- och djurskyddsorganisation fortsätter arbeta på ett positivt sätt och konsekvent visa att vi alltid är på djurens sida. Alla som deltagit på de senaste Vegovision-mässorna vet vilken kraft som finns i det arbetssättet.

Djurens Rätt har fortsatt att växa; i medial räckvidd och medlemsmässigt. Djurens Rätt kniper under 2018 sjätte-platsen när det kommer till vilka aktörer som har störst räckvidd på Facebook. Vi kan notera framgångar i vårt arbete för de djur som är flest och har det sämst; hönorna och kycklingarna. De senaste två åren har antalet burar minskat med mer än 300 000. Sverige ser ut att kunna bli ett av de få länderna i världen där burhållning av hönor kan förbjudas – och på så vis ge draghjälp åt andra länder. Internationella organisationer som Eurogroup for Animals och Open Wing Alliance hoppas på just detta; att Djurens Rätt kan få bort burarna.

Köttkonsumtionen minskar, inte bara i kilogram utan desto viktigare; i antal individer. Kampanjen 99 miljoner som rullade hela 2018 bidrog till en historisk nedgång av kycklingkonsumtionen. 6,4 miljoner färre kycklingar hamnar på tallrikarna under året, jämfört med 2017. Arbetet fortsätter under 2019 och sommarturnén kommer visa kycklingarnas verklighet för tiotusentals personer och inspirera till förändring. Håll även utkik efter vår annonskampanj på SJ:s tåg som far genom Sommarsverige!

Det är utan tvivel en spännande tid vi har framför oss. Djurrättsfrågan i stort och vegofrågan i synnerhet har medvind. Det finns alltid många olika frågor som Djurens Rätt skulle kunna arbeta med och utmaningen är att sålla bland dem för att se till att vi rör oss framåt och att organisationen effektivt uppnår de bästa resultaten för djuren. Det är detta som är en av riksstämmans främsta uppgifter; att ge vägledning i de stora frågorna och bidra till att identifiera var Djurens Rätt fokus bör ligga. Det gör vi genom att rikta blicken mot vad som finns i skärningspunkten mellan vår vision, det vi är bäst på samt det som driver vår resursmotor.

Det handlar mycket om hur vi kan arbeta med sådant som leder mot vår vision om en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv. Samt att se till det som Djurens Rätt kan bättre än någon annan organisation – att bedriva påverkansarbete för att göra mest skillnad för de som är flest och har det sämst.

Jag hoppas att vi tillsammans kommer ha inspirerande samtal som bidrar till att fatta väl avvägda beslut som tar oss närmare en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv!

Alltid på djurens sida!

Benny Andersson
Verksamhetschef

Innehåll

Information om handlingarna 5

Program 6
Fredag 6
Lördag 7
Söndag 8

Hitta i Örebro 9

Praktisk information 11

Inför stämman 16

Under stämman 17

Arbetsordning för Djurens Rätts riksstämma 28

Föredragningslista Djurens Rätts riksstämma 2019 32

Propositioner 33

Motioner 38
3.1.1 Djurens Rätts arbete mot djurförsök 39
Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.1 Angående Djurens Rätts arbete mot djurförsök 44
3.1.2 Djurförsöksfrågan 50
Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.2 Djurförsöksfrågan 51
3.1.3 Arbetet mot djurförsök 55
Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.3 Om arbetet mot djurförsök 57
3.1.4 Djurförsöksetiska nämnderna 60
Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.4 Motion om Djurförsöksetiska nämnderna 62
3.1.5 Prioritera upp djurförsöksfrågan 64
Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.5 Prioritera upp djurförsöksfrågan 65
3.1.6 Ändra beslut om etiska nämnder 66
Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.6: Angående Ändra beslut om etiska nämnder 67
4.1.1 Angående tidningen Djurens Rätt 68
Riksorganisationens yttrande till motion: 4.1.1. Angående Tidningen Djurens Rätt 69
4.1.2 Om kommunikation till medlemmar 70
Riksorganisationens yttrande till motion: 4.1.2. Om kommunikation till medlemmar 71

Valberedningens förslag till förbundsstyrelse 73

Information om handlingarna

Handlingarna till riksstämman består av flera delar och är anpassade för att kunna hanteras digitalt i första hand. I handlingarna finns därför en klickbar innehållsförteckning för att du ska kunna klicka direkt på den del du vill läsa. Eftersom den digitala mötesplattformen VoteIT kommer att användas under stämman är det viktigt att du som stämmodeltagare tar med dig en dator eller surfplatta (i första hand) eller en smartphone (i andra hand) så att du kan hänga med i förhandlingarna. Om du inte redan angett i anmälan att du inte själv har möjlighet att ta med dig utan behöver låna en surfplatta på plats, hör av dig till oss så fort som möjligt för att vi ska kunna garantera att det finns tillräckligt många tillgängliga.

OBS! Har du behov av handlingar på papper, kontakta oss senast 17 maj på riksstamma@djurensratt.se eller till Moa Ranum på 08-555 914 13 för att få dem hemskickade/hämta ut vid registreringen på stämman. På plats på stämman kommer endast ett litet antal handlingar finnas utskrivna.

Har du problem med handlingarna eller saknar något kontakta oss på uppgifterna ovan.

Program

Observera att detta är ett preliminärt program och att ändringar kan komma att ske.

Fredag

09.30 — **Riksstämmolokalen i Scenit öppnar**
Ombudsregistreringen inleds.

10.30-11.00 — **Snabb introduktion till riksstämman**
Är du osäker på hur riksstämman fungerar i praktiken? Här får du en genomgång av hur det funkar och vad alla krångliga ord betyder.

11.00-11.45 — **Workshop ”Våga tala”!**
Vill du göra din röst hörd under stämman? Under denna workshop får du tips och stöd från Sebastian Wiklund, enhetschef på Djurens Rätt och Ida Gabrielsson, riksdagsledamot för Vänsterpartiet som ger retoriktips med feministiskt perspektiv.

11.45-13.00 — **Lunch**
Deltagarna ordnar lunch själva i närområdet.

13.00-13.30 — **Riksstämman inleds**
Välkomstanförande, deltagare hälsas välkomna

13.30-14.30 — **Formalia**
- Val av mötespresidium
- Val av två justerare, tillika rösträknare
- Fastställande av justeringsdatum för riksstämmoprotokollet
- Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
- Godkännande av kallelsen
- Fastställande av föredragningslistan (inkl arbets- och beslutsordning)
- Val av utskottsordföranden

14.30-15.15 — **Fika**
Fika serveras till deltagarna i Scenits café.

15.15-17.00 — **Redovisning**
- Förbundsstyrelsens kassa- och verksamhetsberättelse
- Revisorernas och verksamhetsrevisorernas berättelser
- Fastställande av balansräkning
- Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen

Program

Observera att detta är ett preliminärt program och att ändringar kan komma att ske.

Fredag fortsättning

17.00-17.30	**Utbildningspass: Så fungerar arbetet i utskotten**
17.30-18.00	**Presentation av kandidater till förbundsstyrelsen och andra förtroendeposter**
18.30-20.00	**Mingel** OBS Anmälan krävs! Plockmat och alkoholfri dryck serveras på Scenit. Motioner och propositioner hängs upp, möjlighet finns att prata med motionärer osv.

Lördag

09.00	**Riksstämmolokalen i Scenit öppnar** Ombudsregistreringen inleds.
09.30-12.00	**Utskottsförhandlingar i respektive utskott**
12.00-13.00	**Lunch** Deltagarna ordnar lunch själva i närområdet.
13.00-14:30	**Utskottsförhandlingar i respektive utskott**
14.30-15.30	**Fika** Fika serveras till deltagarna i Scenits café.
15.30-16.30	**Återsamling i plenum** • Förbundsstyrelsens förslag till medlemsavgifter • Personval (förbundsstyrelsen, revisorer, verksamhetsrevisorer, valberedning)
16.30-17.30	**Föredrag: Djurvänlig kommun** Cecilia Mille, sakkunnig på Djurens Rätt, berättar om släppet av årets stora kommunranking och nya verktyg för lokal påverkan.

Program

Observera att detta är ett preliminärt program och att ändringar kan komma att ske.

Lördag fortsättning

17.30-18.00	**Valresultatet presenteras samt avtackning avgående ledamöter**
19.00-22.00	**Riksstämmosupé** OBS Anmälan krävs! Supé serveras på Elite Stora Hotellet Örebro.

Söndag

09.00	**Riksstämmolokalen i Scenit öppnar** Ombudsregistreringen inleds.
09.30-12.00	**Riksstämmoförhandlingar** Förhandlingar och beslut om motioner och propositioner i plenum.
12.00-13.00	**Lunch** Deltagarna ordnar lunch själva i närområdet.
13.00-14.45	**Riksstämmoförhandlingar** Fortsättning av förhandlingar och beslut i plenum. Avslutas med vid stämman väckta frågor
14.45-15.00	**Utdelning Eldflugan** Eldflugan är ett aktivistpris för unga djurvänner och medlemmar i Djurens Rätt.
15.00-15.30	**Riksstämman avslutas**

Hitta i Örebro

Du som bokat en boendeplats genom Djurens Rätt får får information skickad till dig separat om vilket boende du bokats på och eventuellt vem du delar rum med.

Nedan ser du adresser till de olika boenden som Djurens Rätt har bokat, hur lång tid det tar att gå mellan dem och Örebros tågstationer (Örebro C och Örebro Södra) samt mellan dem och stämmolokalerna Kulturhuset Scenit. Vill du ta bussen till eller från ditt boende står även närmaste busshållplats. Närmaste busshållplats till Scenit är Järnvägsgatan, men eftersom den ligger så pass nära tågstationen kan du även åka till Örebro Resecentrum och gå därifrån.
Gå till lanstrafiken.se/ eller ladda ner appen Länstrafiken Örebro för information om när olika bussar går och hur du köper biljett.

Örebro City Vandrarhem
Tunnelgatan 3

Promenadavstånd Örebro C: 14 minuter
Promenadavstånd Örebro Södra: 28 minuter
Promenadavstånd Scenit: 13 minuter
Närmaste busshållplats: Polhemsgatan

Södra Stations Vandrarhem
Drottninggatan 46

Promenadavstånd Örebro C: 20 minuter
Promenadavstånd Örebro Södra: 5 minuter
Promenadavstånd Scenit: 17 minuter
Närmaste busshållplats: Olof Palmes torg

Livin City Hotell & konferens
Järnvägsgatan 22

Promenadavstånd Örebro C: 5 minuter
Promenadavstånd Örebro Södra: 18 minuter
Promenadavstånd Scenit: 3 minuter
Närmast busshållplats: Järnvägsgatan/Örebro Resecentrum

Hitta i Örebro

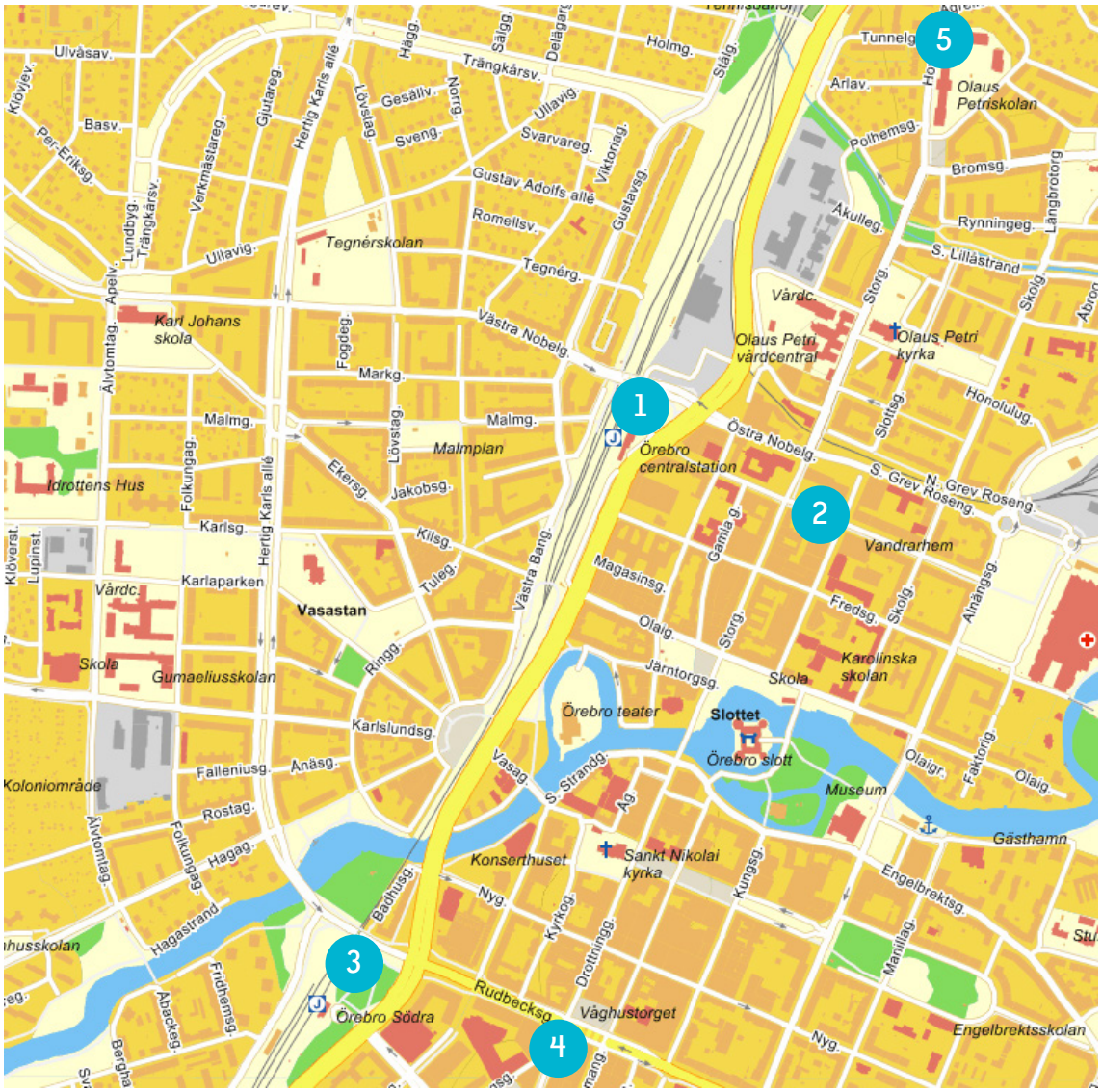

1 Örebro C (Resecentrum)

2 Järnvägsgatan = Kulturhuset Scenit (Järnvägsgatan 8) och Livin Hotell (Järnvägsgatan 22)

3 Örebro Södra

4 Södra Stations Vandrarhem (Drottninggatan 46)

5 Örebro City Vandrarhem (Tunnelgatan 3)

Praktisk information

Här hittar du praktisk information som kan vara bra att ha inför stämman.
På www.djurensratt.se/riksstamma-2019 finner du också praktisk information och svar på vanliga frågor. Kika gärna där först om det är någon information som du saknar, annars är du varmt välkommen att höra av dig till riksstamma@djurensratt.se.

Lokalerna

Riksstämman kommer att hållas på Scenit Kulturhuset, Järnvägsgatan 8 i Örebro.
Scenit ligger cirka fem minuters gångväg från tågstationen Örebro C.

I huset finns flera salar, varav den största, Paraden, kommer att utgöra plenum. Utanför Paraden finns en informationsdisk där du registrerar dig varje dag, samt shop. Under lördagen kommer förhandlingar ske i utskott, som kommer att vara lokaliserade både i Paraden och i andra rum i huset. Minglet på fredag kväll kommer också att hållas på Scenit. Följ skyltar för att hitta till rätt sal. Supén på lördag kväll kommer att hållas på Elite Stora Hotellet, Drottninggatan 1 (ungefär tio minuters promenad från stämmolokalerna).

Informationsdisk och ombudsregistrering

En bemannad informationsdisk kommer att finnas vid ingången till stämmolokalen, här kan du när som helst fråga om hjälp om du känner dig lite vilse under stämman och undrar något. Här behöver du också registrera dig när du kommer varje dag, oavsett om du är ombud eller inte. Ombud som registrerar sig får ett röstkort och möjlighet att rösta under stämman. Tänk på att registrera dig i god tid. Tänk också på att du som är ombud behöver meddela i informationsdisken om du avviker från stämman (utöver raster osv) ifall att en ersättare behöver träda in.

Ombudsregistreringen kommer att vara öppen under följande tider:

Fredag: 09.30-16.00
Lördag: 09.00-16.00
Söndag: 09.00-stämmans slut

Handla i Djurens Rätts shop på stämman!

Till riksstämman kommer vi att ha med utvalda produkter från Djurens Rätts webbshop, ta gärna ett kik om det är något du vill köpa med dig hem därifrån.

Öppettider shop:

Fredag: 09.30-17.30
Lördag: 09.00-17.00
Söndag: 09.00-stämmans slut

#djurstämma19

Tagga gärna bilder och annat från stämmohelgen med #djurstämma19 i sociala medier!

Håll koll på tiden

Det är många frågor som ska behandlas under helgen, låt oss hjälpas åt att hålla tiderna som står i programmet så går det så smidigt som möjligt.

Betalning och reseersättningar

Fakturor för logi, mingelmat och supé skickas ut i slutet av juni till de deltagare som ska betala och ska betalas inom 30 dagar. Vissa lokalavdelningar har tagit beslut om sponsring av ett antal deltagare från sin avdelning, i dessa fall uppmanas deltagarna att höra av sig direkt till sin lokalavdelning för att få ersättning för fakturan från dem. Fakturor kommer inte att skickas ut till lokalavdelningen utan direkt till deltagaren, som får lämna fakturan vidare till sin lokalavdelning i de fall sponsring är aktuellt. Håll koll på fakturans betaldatum så att betalningen inte riskerar att bli försenad.

För de som har rätt till betald resa och inte har bokat biljett via Djurens Rätts kundnummer på SJ finns reseersättningsblanketter att hämta ut i informationsdisken. Blanketterna fylls i enligt anvisningarna och skickas in till Djurens Rätt för utbetalning i efterhand. Inga reseersättningar kommer att betalas ut på plats.

Boende

Här är lite praktisk information för dig som i din anmälan bokat boende genom Djurens Rätt. Bokning av boendet sker via Djurens Rätt. Du behöver alltså inte vända dig direkt till vandrarhemmet eller hotellet. Se avsnittet Hitta i Örebro i riksstämmohandlingarna för information om närmaste resväg till ditt boende. OBS! Notera incheckningstider för ditt boende nedan. Om du av någon anledning inte skulle ha möjlighet att checka in dessa tider måste du höra av dig till oss så snart som möjligt.

Örebro City Vandrarhem

Tunnelgatan 3
3-6 bäddar/rum. Lakan, handduk och slutstädning samt vegansk frukost ingår.
Incheckning kl. 17.00-18.00 / Utcheckning senast kl. 12.00

Södra Stations Vandrarhem

Drottninggatan 46
4-7 bäddar/rum. Lakan, handduk och slutstädning samt vegansk frukost ingår.
Incheckning kl. 18.30-19.30 / Utcheckning senast kl. 11.00

Livin City Hotell & konferens

Järnvägsgatan 22
Enkelrum och dubbelrum. Lakan, handduk och slutstädning samt vegansk frukost ingår.
Incheckning kl. 15.00-22.00 / Utcheckning senast kl. 12.00

Mat på riksstämman

All mat/dryck som Djurens Rätt ordnar under och i samband med stämman är vegansk. Eftermiddagsfika kommer att serveras till deltagarna under fredag och lördag. Enklare fika kommer också finnas på plats i informationsdisken under stämmohelgen. Om du är allergisk

mot något och inte meddelat detta i anmälan, hör av dig till oss så fort som möjligt.

Lunch ordnar deltagarna själva, se "Vegotips i Örebro" nedan.

Det kommer att anordnas ett mingel på fredagskvällen och en större middag på lördagen.

Mingel

På stämmans första dag, fredag, anordnas ett mingel kl 18:30 i stämmolokalerna för de som anmält sig. Det bjuds på plockmat och alkoholfri dryck och du får möjlighet att bekanta dig med andra deltagare. Under minglet finns motioner och propositioner uppsatta att läsa och diskutera för de som vill.

Supé

På stämmans andra dag, lördag, anordnas en supé kl 19 för de som anmält sig. Supén äger rum på Elite Stora Hotellet Örebro, en anrik byggnad från 1858, vackert belägen mitt i city intill Svartån och Örebro Slott. Deltagarna på supén kommer att bjudas på en vegansk trerätters middag med alkoholfri dryck till ett mycket förmånligt pris.

Vegotips i Örebro

Under stämmohelgen kommer deltagarna själva att ordna lunch, till exempel genom att besöka någon restaurang. På Djurens Rätts inspirationssajt Välj Vego finns en kartfunktion där du kan söka på Örebro och få tips på vegovänliga ställen.
Du hittar den på www.valjvego.se/vego-nara-dig

Vi vill passa på att slå ett extra slag för att besöka Bastard Burgers, som ligger precis vid stämmolokalerna på Järnvägsgatan 8. Bastard Burgers har en egen vegansk meny och för deltagare på riksstämman erbjuder de 50 % rabatt – plocka upp en rabattcheck i informationsdisken (så långt lagret räcker).

Bastard Burgers öppettider
Fredag: 11.00-21.00
Lördag: 12.00-21.00
Söndag: 12.00-19.00

Det finns också flera snabbmatskedjor samt mataffärer på några minuters promenadavstånd från stämmolokalerna för dig som vill ha något lättare. Fråga i informationsdisken om du vill ha tips!

Avanmälning

Om du av någon anledning måste avboka måste du göra det senast 16 maj för att inte behöva betala. Avanmäler du efter detta datum behöver du betala de verkliga kostnaderna för resa/mat/boende, det vill säga att du kommer att få en faktura för stämman även om du inte deltog. Om du inte kan delta på grund av att du blir sjuk och avanmäler dig efter sista avanmälningsdagen, inkom med läkarintyg för att ej bli fakturerad.

Avanmälning görs på telefon 08-555 914 40 eller via e-post till riksstamma@djurensratt.se.

Om du är vald till ombud för en lokalavdelning/kommun men inte kan åka, är det viktigt att du omedelbart meddelar din lokalorganisation så att de kan meddela ersättare.

Tillgänglighet

OBS! Av hänsyn till luftburen allergi är det förbjudet att ta med nötter och jordnötter till riksstämman. Av hänsyn till allergier, undvik också parfym och starka dofter när du deltar på stämman.

Rökning bör inte ske direkt utanför ingångarna till stämmolokalerna eller ditt boende. Av allergiskäl är det inte tillåtet att ta med djur till stämman. Undantag gäller för ledarhund men meddela oss då i förväg, meddela även om du är allergisk och kommer att bli påverkad av närvaro av en ledarhund om du inte redan angett detta i anmälan.

Hiss för permobil finns i huset. Det finns ett utrymme i källaren som kommer att användas för ett utskotts förhandlingar under lördagen, detta utrymme nås via trapphiss och används endast av ett utskott under lördagen. Tillgänglighetsanpassad toalett finns i lokalerna. För personer med rullstol som deltar på supén på Elite Hotell kan en alternativ ingång till hotellet behöva användas beroende på stolens storlek, stäm gärna av detta med oss i förväg. Hörslinga finns i den stora salen som kommer att användas som plenum. Deltagare som har behov av hörslinga har ombetts meddela det i ansökan, om detta anmälts kan hörslinga ordnas även till andra salar i lokalen. Deltagare med behov av ramp för att ta sig upp på scenen i plenum ombeds också meddela oss så snart som möjligt om så inte redan gjorts i anmälan.

Det kommer att finnas ett vilorum om du har behov av det, prata med personalen i informationsdisken.

Har du några övriga frågor om tillgänglighet eller behov av stöd så kontakta riksstamma@djurensratt.se innan stämman eller vänd dig till informationsdisken under stämman.

Inför stämman

Mycket av arbetet under stämman kommer i år att göras i den digitala mötesplattformen VoteIT. Där kommer deltagare att kunna diskutera både innan och under stämman och ha lättare att följa med i beslutsprocessen. Även innan stämman är det därför en del som du som stämmodeltagare bör göra, särskilt om du är vald till ombud eller ersättare:

- Läs igenom riksstämmohandlingarna noga så att du känner dig förberedd på praktiska detaljer, hur stämman kommer gå till och vad det ska beslutas om. Om du och de andra deltagarna på stämman är väl förberedda kan diskussioner och beslut bli bättre, och alla får en mer intressant och givande stämma.

- Logga in i VoteIT (från 17 maj). Djurens Rätts VoteIT hittar du på djurensratt.voteit.se. Inbjudan skickas till dig separat till den mail som vi registrerat för dig i medlemsregistret. OBS! Det är mycket viktigt att du loggar in på VoteIT innan stämman och ser så att allt funkar som det ska.

Vad händer i VoteIT innan stämman?

- 17 maj öppnar VoteIT. Där finns bland annat propositioner, motioner och förslag till verksamhetsinriktning och du kan läsa, diskutera och lämna yrkanden. Du måste själv lägga in alla yrkanden i VoteIT. Nya yrkande måste ha med motionen eller propositionen att göra. För att ett förslag ska tas upp för omröstning i plenum ska det antingen väljas till ett utskotts huvudförslag eller ha 15 ”tummen upp” i VoteIT. Yrkandeprocessen pågår tills yrkandestoppen i utskotten under stämman, men om du vill lämna nya yrkanden är det viktigt att du lägger in så många av dem som möjligt innan stämman öppnar. Det underlättar för dina meddeltagare och vi får en så bra process som möjligt.

Manual för VoteIT med information om hur du kommenterar, lägger upp yrkanden osv finns på startsidan för Djurens Rätts VoteIT. Det kommer också att finnas funktionärer på plats på stämman som kan hjälpa dig om du har frågor. Ta med dig en bärbar dator, surfplatta eller (i andra hand) en smartphone till stämman för att kunna delta i VoteIT på plats. Hör av dig till riksstamma@djurensratt.se snarast om du inte har tillgång till en dator, surfplatta eller smartphone så löser vi det.

Under stämman

I det här avsnittet kan du läsa om hur arbetet kommer gå till på stämman och några vanliga ord och begrepp som kan vara bra att känna till.

Först och främst: registrera dig

När du kommer till riksstämman ska du först registrera dig. Det gör du genom att gå till informationsdisken som finns utanför stämmosalen och uppge ditt namn. Registrera dig här varje dag när du kommer, oavsett om du är ombud eller inte. Det är för att vi ska veta hur många som deltar på stämman, och även hur många röstberättigade (de som har rätt att rösta) som finns på plats. Är du ombud kommer du att få ditt röstkort när du först registrerar dig. Det är mycket viktigt att du håller koll på ditt röstkort under stämmohelgen! Blir du av med kortet kan du inte få ett nytt.

Vad händer under stämman – program och föredragningslista

I riksstämmohandlingarna hittar du både program och föredragningslista för riksstämman. Föredragningslistan är ett förslag på dagordning för stämman, det vill säga de punkter som vi ska behandla under stämmohelgen (enligt Djurens Rätts stadgar). Som du kan se i programmet så finns punkterna från föredragningslistan fördelade över programmet för stämmohelgen och det finns även andra punkter, som föredrag och workshop.

Här är lite mer information om vad som kommer att hända under de olika punkterna på föredragningslistan, som ju är de mer formella delarna av riksstämman:

- Val av ordförande och sekreterare
  Här väljs ordförande och sekreterare för plenum samt för utskotten. Vilka som är nominerade framgår i VoteIT. Observera att det här inte är samma sak som ordförande eller sekreterare för förbundsstyrelsen utan bara gäller för stämman. Ordförandes uppgift är att leda stämman och bland annat se till att tiden hålls, att alla kommer till tals och att beslut fattas på ett organiserat sätt. Utskottens ordförande har motsvarande uppgift fast i utskotten. Sekreterarens uppgift är att föra protokollet, utskottens sekreterare förbereder också utskottens förslag som presenteras i plenum. Övriga funktionärer för stämman kan också väljas under denna punkt.

- Val av justerare tillika rösträknare
  Här väljs personer som ska justera (det vill säga granska och godkänna) mötesprotokollet och även vara rösträknare på stämman. Rösträknare räknar rösterna om det begärs votering i en fråga.

- Fastställande av justeringsdatum för riksstämmoprotokollet
  Här beslutas om vilket datum protokollet från stämman ska justeras.

- Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
  Röstlängd är en lista med personer som har rösträtt på stämman. Den kan exempelvis fastställas genom att besluta att registreringsdiskens avprickningslista på närvarande ombud ska användas som röstlängd.

- Godkännande av kallelsen
  Här beslutas om kallelsen, det vill säga inbjudan till riksstämman, har skett enligt stadgarna. Enligt Djurens Rätts stadgar gäller: ”Underrättelse tillika kallelse till ordinarie riksstämma skall vara organisationens medlemmar tillhanda senast 30 dagar före stämman. Underrättelse tillika kallelse sker på ett av förbundsstyrelsen valt tillvägagångssätt.” Kallelsen till Djurens Rätts riksstämma 2019 gick ut via medlemstidningen (Tidningen Djurens Rätt # 1 2019, utgivningsdag 13/3), via e-post till ombud, ersättare och lokalorganisationer 27/3, via olika nyhetsbrev under april månad samt via information i sociala mediekanaler.

- Fastställande av föredragningslistan
  Här beslutas om föredragningslistan som finns i riksstämmohandlingarna ska godkännas som den är eller om några förslag till ändringar finns. Här tas också beslut om arbets- och beslutsordning för stämman. Arbetsordningen (som du hittar i riksstämmohandlingarna) är ett dokument som beskriver hur arbetet går till på stämman, hur förslag läggs och beslut fattas.

- Uttalanden vid stämman
  Här kan det finnas förslag på uttalanden som stämman vill ställa sig bakom.

- Förbundsstyrelsens kassa- och verksamhetsberättelse
  Här redovisas kassaberättelse (årsredovisningar) och verksamhetsberättelser (vad organisationen arbetat med under ett år) och det tas beslut om de kan läggas till handlingarna. Att lägga något till handlingarna innebär att ärendet noteras i protokollet utan att vidare beslut tas i frågan. Så görs ofta med olika typer av rapporter. Stämmodeltagarna får både årsredovisningar och verksamhetsberättelser tillsammans med riksstämmohandlingarna.

- Revisorernas och verksamhetsrevisorernas berättelser
  Här redovisas berättelser från revisorer och verksamhetsrevisorer och beslutas om de kan läggas till handlingarna. Revisorer granskar årsredovisningen och verksamhetsrevisorernas uppgift är bland annat att granska att beslut fattade av riksstämman verkställs och att kontinuerligt granska förbundsstyrelsen och se till att denna arbetar enligt stadgar och andra rutiner och riktlinjer.

- Fastställande av balansräkning
  Balansräkningen är en del av årsredovisningen och redovisar en organisations tillgångar och skulder vid ett givet tillfälle. Under denna mötespunkt beslutas om balansräkningen för tidigare år kan fastställas.

- Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen
  Här beslutas om förbundsstyrelsen ska beviljas ansvarsfrihet (utifrån det underlag som hittills presenterats, revisorernas berättelse osv) för åren som gått sedan förra riksstämman. Ansvarsfrihet innebär att ledamöternas tagna beslut under året godkänns av stämman (alltså medlemmarna), d.v.s. att styrelsen har agerat enligt föregående stämmobeslut. Det är mycket ovanligt att en styrelse inte beviljas ansvarsfrihet.

- Förbundsstyrelsens förslag till verksamhetsinriktning och motioner därom
  Under denna punkt sker den största delen av diskussionerna på stämman och det är detta som behandlas i utskotten innan beslut tas i plenum. Här behandlas och beslutas om det förslag till verksamhetsinriktning som tagits fram till stämman, samt inkomna motioner kopplade till den. Verksamhetsinriktningen (som ofta kallas VI:n) anger de mål som Djurens Rätt ska uppnå och hur organisationen ska prioritera. Den tas fram för en fyraårsperiod i taget, och revideras två år in i perioden. När riksstämman antar en verksamhetsinriktning ger den samtidigt förbundsstyrelsen i uppdrag att genomföra densamma. Till sin hjälp har förbundsstyrelsen Djurens Rätts anställda personal, under ledning av verksamhetschefen. Verksamhetsinriktningen är ett verktyg för att prioritera, men innebär inte att inte annan verksamhet kan förekomma inom organisationen.

  En motion är ett skriftligt förslag som en medlem vill att Djurens Rätts riksstämma ska ta ställning till. En motion kan antingen komma från en enskild medlem, eller vara antagen av en lokalavdelning. Förbundsstyrelsen ger ett yttrande för varje inkommen motion, det vill säga en kommentar om den och deras förslag till beslut: bifall, avslag eller besvarad. Både förslag till verksamhetsinriktning samt inkomna motioner och förbundsstyrelsens yttranden till dem hittar du i riksstämmohandlingarna.

- Övriga förslag från förbundsstyrelsen
  Här behandlas och beslutas om propositioner, det vill säga förslag som förbundsstyrelsen lägger. Det kan till exempel handla om förslag på någon ändring av Djurens Rätts stadgar i hur medlemsdemokratin går till. Även dessa behandlas i utskott innan de beslutas i plenum och du finner dem i riksstämmohandlingarna.

- Övriga motioner och skrivelser från medlemmar och lokalavdelningar
  Motioner som inte faller inom förslaget till verksamhetsinriktning behandlas här. På årets stämma kommer exempelvis frågor kopplade till medlemsdemokrati att behandlas i ett av utskotten.

- Förbundsstyrelsens förslag till medlemsavgifter
  Enligt Djurens Rätts stadgar ska riksstämman besluta om medlemsavgifter för nästkommande kalenderår (hur mycket olika medlemskategorier kostar) samt om hur stor del av avgifterna som lokalavdelningar kan ansöka om. Detta förslag finns med bland förbundsstyrelsens propositioner.

- Val av ordförande, tillika ledamot, i förbundsstyrelsen
  Förbundsstyrelsen är den styrelse som leder Djurens Rätt. Förbundsstyrelsens uppgifter kan du läsa mer om i stadgarna, men de ska bland annat planera och styra riksorganisationens verksamhet mellan riksstämmorna. Förbundsstyrelsen består av nio ledamöter och tre suppleanter. En av ledamöterna är också ordförande och den personen väljs under denna punkt. Förbundsordföranden väljs på två år. Valberedningens förslag till förbundsordförande hittar du i riksstämmohandlingarna.

- Val av förbundsstyrelsens övriga ledamöter och suppleanter
  Se punkten ovan, här väljs övriga ledamöter och suppleanter till förbundsstyrelsen och även här hittar du valberedningens förslag i riksstämmohandlingarna. Vid personval med fler kandidater än poster ska enligt Djurens Rätts stadgar sluten (anonym) omröstning alltid tillämpas.

- Val av revisorer och suppleanter
  Här väljs revisorer och suppleanter som granskar årsredovisningen, förslag på dem finns också i valberedningens förslag.

- Val av verksamhetsrevisorer och suppleanter
  Här väljs verksamhetsrevisorer och suppleanter som granskar verksamheten (som beskrevs under ”Revisorernas och verksamhetsrevisorernas berättelser”, förslag på dem finns också i valberedningens förslag.)

- Val av ledamöter, suppleanter och ordförande i valberedning
  Här väljs valberedningen, som har till uppgift att ta fram förslag på kandidater till förbundsstyrelsen (inklusive ordförande), revisor och revisorssuppleant samt verksamhetsrevisorer. Valberedningen tar också (tillsammans med förbundsstyrelsen) fram förslag på presidium för stämman. Valberedningen nominerar inte en ny valberedning. Vilka som kan nomineras till valberedningen står i Djurens Rätts stadgar.

- Vid stämman väckta frågor
  Om någon fråga uppkommit som behöver besvaras innan stämman avslutas, tas den upp här.

Nomineringar och nomineringsstopp

I detta häfte finns valberedningens förslag till förtroendeuppdrag och presentationer av kandidater. Som medlem har du möjlighet att ge egna förslag på nomineringar, genom att fylla i nomineringslistor som finns vid informationsdisken. När du nominerar någon måste du först fråga den personen om hen vill bli nominerad och att denne tackar ja.

Nomineringsstopp, det vill säga när inga fler nomineringar får lämnas, är klockan 16.00 på fredagen under stämman. Presentation av kandidater till förbundsstyrelsen och andra förtroendeposter sker innan minglet på fredag kväll enligt programmet.

Hur sker debatt och beslut under stämman?

I riksstämmohandlingarna finner du arbetsordningen, som beskriver hur det går till att begära ordet och rösta. Om några ändringar eller förtydliganden ska göras i arbetsordningen kommer det att beslutas under punkten ”Fastställande av föredragningslistan” under fredagen på stämman.

Vem får yttra sig och vem får rösta på stämman?

Yttrande- och förslagsrätt har enligt Djurens Rätts stadgar varje medlem som varit medlem i Djurens Rätt sedan åtminstone två veckor föregående stämman, samt revisorer och verksamhetsrevisorer.

Enligt stadgarna är det ombud (eller vid förhinder för ombud dess ersättare) och ledamöter i förbundsstyrelsen som har rösträtt på riksstämman (i ärenden som avser fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen samt vid personval har ej förbundsstyrelsens ledamöter eller suppleanter rösträtt).

Vilka typer av beslut finns?

Motioner och propositioner har alltid med en ”att-sats”, det vill säga ett förslag till beslut som inleds med ”att” och går att ta ställning till. När det röstas på stämman kommer beslutet bli något av följande:

- Bifall: mötet beslutar enligt att-satsen.
- Avslag: mötet beslutar inte enligt attsatsen. Det behöver inte alltid betyda att mötet är emot grundtanken, bara att mötet inte just här och nu vill besluta exakt så.
- Besvarad: mötet anser att avsikten med attsatsen redan uppfylls, till exempel genom att det redan är genomfört eller beslutat på något sätt.

VoteIT – digital mötesplattform på årets riksstämma

Mycket av stämmoarbetet kommer att ske i den digitala mötesplattformen VoteIT. Djurens Rätts VoteIT hittar du på djurensratt.voteit.se, där finns även en manual för hur du använder VoteIT.

Det är mycket viktigt att du registrerar dig i VoteIT innan stämman och vill du lämna yrkanden är det bäst att du lämnar dem i VoteIT innan stämman börjar. Se ”Inför stämman” i riksstämmohandlingarna för information om hur du använder VoteIT innan stämman.

Så här kommer VoteIT att användas under själva stämmohelgen:

- Dagordning och underlag finns inlagt i VoteIT så att deltagarna på ett enkelt sätt kan följa med i dem under mötet.
- Yrkanden lämnas direkt i VoteIT från 17 maj till yrkandestopp i utskotten under stämman.
- Den som vill begära ordet för att prata under stämman gör detta i första hand via VoteIT och sätts då upp på talarlistan i programmet.
- Ombud har också möjlighet att klicka på ”gilla”/”tummen upp”-knappen i VoteIT för förslag de föredrar. Minst 15 ”tummen upp” gör att ett förslag tas upp för omröstning i plenum även om det inte valts till ett utskotts huvudförslag.

Om utskott på riksstämman

På lördag morgon går du, efter att du registrerat dig vid informationsdisken, till ditt utskott. Om du inte är säker på vilket utskott du tillhör, fråga i informationsdisken.

Under de senaste åren har olika beslutsformer provats och utvärderats för Djurens Rätts riksstämmor, både påverkanstorg och diskussioner i plenum. Årets riksstämma kommer att använda mötesformerna utskott, debatt och beslut i plenum. Utskotten är arbetsgrupper där propositioner och motioner diskuteras innan beslut fattas i plenum. Utskotten blir därmed som en stämma i miniatyr som behandlar ett begränsat antal frågor. När utskottet förbehandlat motionen så går förhandlingarna snabbt i plenum.

Ombud ska vara i samma utskott under hela stämman och har endast rösträtt i detta utskott, om ersättare behöver träda in gör den det i samma utskott som ombudet den ersätter. Alla medlemmar har rätt att närvara i utskotten men sittplats till ett specifikt utskott kan inte alltid garanteras då ombud alltid har förtur. I anmälan har deltagare fått ange vilket utskott de vill delta i, i första, andra och tredje hand. Detta för att vi ska kunna göra en fördelning så att så många som möjligt får delta i ett utskott de är intresserade av, samtidigt som vi får ett tillräckligt stort antal ombud per utskott för att säkerställa en bra beslutsprocess. Deltagare får innan stämman information om vilket utskott de ska vara i under stämman. Det går dock att delta i diskussioner och lämna yrkanden i flera utskott även om en bara har rösträtt i sitt eget.

Ledamöter från förbundsstyrelsen finns på plats i olika utskott (vid behov tillsammans med ämnessakkunniga från riksorganisationen) för att svara på frågor och ge bakgrund till förbundsstyrelsens ställningstaganden.

Vilka utskott finns och vad behandlas där?

Utskotten är indelade efter ämnesområden. Utskott 1-3 utgår ifrån de tre huvudmål som anges i förslaget till ny verksamhetsinriktning och utskott 4 rör stadgar och organisatoriska frågor. Utskotten behandlar också de motioner och propositioner som faller inom detta område, se nedan. Motioner och propositioner finner du i riksstämmohandlingarna.

Utskott 1. Ett samhälle vars lagstiftning tar hänsyn till djuren

I detta utskott behandlas riktningsmålen för huvudmål 1 i förslaget till ny verksamhetsinriktning:

- Riktningsmål 1a. Alla hönor ska vara frigående
- Riktningsmål 1b. Pälsdjurfarmning ska avvecklas
- Riktningsmål 1c. Förbud mot plågsamma bedövningsmetoder vid slakt

Utskott 2. Ett samhälle där fler gör djurvänliga val

I detta utskott behandlas riktningsmålen för huvudmål 2 i förslaget till ny verksamhetsinriktning:

- Riktningsmål 2a. Halverad köttkonsumtion till 2030
- Riktningsmål 2b. Inflytelserika aktörer ska välja växtbaserat som norm
- Riktningsmål 2c. Djurskydd ska vara integrerat i hållbarhetsarbetet

Utskott 3. Ett samhälle som ser till djurs intressen

I detta utskott behandlas riktningsmålen för huvudmål 3 i förslaget till ny verksamhetsinriktning:

- Riktningsmål 3a. Handlingsplaner för utfasning av djurförsök
- Riktningsmål 3b. Ökade anslag till djurfri forskning
- Riktningsmål 3c. Inrättande av djurskyddsminister

Samt motioner och propositioner som faller inom detta område:

- Motion 3.1.1 Djurens Rätts arbete mot djurförsök
- Motion 3.1.2 Djurförsökfrågan
- Motion 3.1.3 Arbetet mot djurförsök
- Motion 3.1.4 Djurförsöksetiska nämnderna
- Motion 3.1.5 Prioritera upp djurförsöksfrågan
- Motion 3.1.6 Ändra beslut om etiska nämnder

Utskott 4. Stadgar och organisatoriska frågor

I detta utskott behandlas motioner och propositioner som rör förslag till stadgeändringar och organisatoriska frågor såsom medlemsdemokrati (denna information ingår i riksstämmohandlingarna).

Samt motioner och propositioner som faller inom detta område:

- Motion 4.1.1 Angående tidningen Djurens Rätt
- Motion 4.1.2 Om kommunikation till medlemmar
- Proposition Stadgeändring ang. val av ombud till riksstämma
- Proposition Förbundsstyrelsens förslag till medlemsavgifter
- Proposition Stadgeändring angående styrelse för lokalavdelning
- Proposition Stadgeändring angående val av förbundsstyrelsen
- Proposition Angående verksamhetsrevisorer

Hur går arbetet till i utskotten?

Under förhandlingarna i utskotten framförs yrkanden muntligt och utskottens ordförande håller i talarlistan Utskottet kommer gemensamt fram till beslut angående propositioner och motioner. Utskottets (förste) ordförande har utslagsröst om så krävs.

För propositioner ska utskottet besluta enligt något av dessa alternativ:

1. Bifall till förbundsstyrelsens förslag till proposition, eller
2. Ett eget förslag från utskottet i samma fråga.

För motioner ska utskottet besluta enligt något av följande alternativ:

1. Bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut med anledning av motionen, eller
2. Bifall till motionärens yrkande, eller
3. Ett eget förslag från utskottet.

Utskottens förhandlingar sker under lördagen på riksstämman. Då kommer ett yrkandestopp att sättas i varje utskott (tid för det bestäms i början av utskottsarbetet).

Det går att lägga nya yrkanden, det vill säga förslag, under själva utskottet, men undvik gärna detta och lägg istället yrkanden på motioner och propositioner i VoteIT i förväg för att underlätta beslutsprocessen[1]. Att lägga yrkanden kan göras från och med 17 maj fram tills det yrkandestopp som kommer att sättas i utskottet under stämman – efter det kan inga nya yrkanden läggas. Nya yrkanden måste ha med motionen eller propositionen att göra.

I utskotten kommer deltagarna att diskutera och besluta om de yrkanden som finns på varje motion eller proposition. När röstningen är klar meddelar ordföranden vad hen bedömt fått flest röster. Det blir utskottets huvudförslag.

När utskotten stängs så sammanställer utskottssekreterarna beslutsunderlag utifrån de beslut som fattats i utskotten. De granskas av en redaktionsgrupp och skickas sedan ut till alla deltagarna via e-post och läggs ut på VoteIT. Läs igenom beslutsunderlaget noga så att du är förberedd för att rösta i plenum under söndagen. Det finns också möjlighet att göra anteckningar för dig själv i VoteIT som ett stöd när du ska fatta beslut.

På söndagen presenteras utskottens förslag i plenum av stämmopresidiet. Stämman röstar sedan gemensamt om utskottets förslag ska gälla. Att-satserna i beslutsunderlagen gås igenom en och en och röstas om. För att ett förslag ska tas upp för omröstning i plenum ska det antingen väljas till ett utskotts huvudförslag eller ha minst 15 ”tummen upp” i VoteIT. Det är bara ombud som kan ge stöd till yrkanden.

1. Yttrande- och förslagsrätt har enligt Djurens Rätts stadgar varje medlem som varit medlem i Djurens Rätt sedan åtminstone två veckor föregående stämman, samt revisorer och verksamhetsrevisorer.

Mötesordlista

Här är en lista med halvkrångliga mötesord som det kan vara bra att kunna för att hänga med på riksstämman, framför allt under beslutsfattandet. Funderar du över något som inte står med här? Våga fråga! Det finns alltid personer på riksstämman som kan förklara nya ord och hur vissa saker brukar göras. Är du osäker på vem som kan svara så fråga mötesordföranden, de brukar kunna ge svar på det mesta.

Acklamation
Röstning genom att muntligt säga ”ja”. Ordföranden frågar först vilka som vill bifalla och sedan vilka som vill avslå, säg ja på den som passar för dig men säg aldrig ”nej” (jämför ”Votering”).

Ajournera
Att skjuta upp mötet till en senare tidpunkt, eller ta paus i mötet (t ex en timme för lunch eller liknande).

Ansvarsfrihet
På stämman beviljas styrelse ansvarsfrihet. Det innebär att ledamöternas tagna beslut under året godkänns av stämman (alltså medlemmarna), d.v.s. att styrelsen har agerat enligt föregående stämmobeslut. Det är mycket ovanligt att en styrelse inte beviljas ansvarsfrihet.

Att-sats
Förslag till beslut, formulerat så att det går att säga ja eller nej till det (ska finnas i slutet av varje motion och proposition).

Avslag
Förkastande av yrkande, motion eller proposition. Rösta avslag när du inte håller med.

Bifall
Accepterande, godkännande av yrkande, motion eller proposition. Rösta bifall när du håller med.

Bokslut
Ekonomisk sammanställning av det gångna året.

Bordläggning
Beslut att uppskjuta ett ärende till ett senare möte.

Budget
Plan för beräknade inkomster och utgifter det kommande året.

Delegera
Någon får ansvar för att sköta en uppgift.

Föredragning
Någon berättar och förklarar en punkt på dagordningen.

Föredragningslista
Lista med punkter som ska tas upp på mötet (dagordning).

Förtroendevald
Person som genom att ha blivit vald har fått ett uppdrag.

Justera
Granska (godkänna) mötesprotokollet och kolla så att allt som står där är rätt.

Jämkning
Sammanförande av två likartade yrkanden till ett. Kan föreslås av ordföranden, men måste godkännas av dem som gjort yrkandena.

Majoritet
Kan vara antingen relativ majoritet (att ett förslag fått fler röster än något annat förslag), absolut majoritet (att ett förslag har fått mer än hälften av rösterna)eller kvalificerad majoritet (att ett förslag fått 2/3 eller 3/4 eller 4/5 av de angivna rösterna).

Exempel: elva personer skall rösta i en fråga och det finns tre förslag till beslut. Om fem personer röstar på förslag 1, fyra personer på förslag 2 och två personer på förslag 3, så har förslag 1 fått stöd av en relativ majoritet (flest röstande). För att få stöd av en absolut majoritet hade förslag 1 dock behövt stöd från minst sex personer (mer än hälften av dem som röstar).

Motion
Ett skriftligt förslag som en medlem vill att Djurens Rätts riksstämma ska ta ställning till. En motion kan antingen komma från en enskild medlem, eller vara antagen av en lokalavdelning. Motionen kan handla om i princip allt som berör Djurens Rätts verksamhet, t.ex. hur vi agerar i olika frågor, hur vi är organiserade osv. En motion kan även vara riktad till årsmötet i en lokalavdelning. För att behandlas på en riksstämma ska motionen enligt stadgarna vara förbundsstyrelsen tillhanda senast 15 mars aktuellt år. Motionerna finns att läsa i häftet Riksstämmohandlingar.

Nominering
Ett förslag på kandidat till ett uppdrag (t ex till förbundsstyrelsen).

Ombud
Person som blivit vald att representera sin lokalavdelning på stämman. Valda ersättare till ombud träder in och får rösträtt i den personens ställe om ett ombud inte kan delta.

Ordningsfråga
Om någon vill framföra ett önskemål eller göra ett påpekande om mötesordningen, ropar den ”Ordningsfråga!” Det kan t ex handla om att begära streck i debatten, ajournering eller sakupplysning. En ordningsfråga går före talarna i talarlistan.

Plenum
Förhandlingar i plenum betyder att alla röstberättigade samlas i möteslokalen för att fatta beslut.

Presidium
De som leder riksstämman, alltså mötets ordförande och sekreterare (vilket alltså inte är samma sak som ordförande och sekreterare i förbundsstyrelsen).

Proposition
Ett förslag från förbundsstyrelsen, som lämnats in till mötet i förväg. Propositionerna finns att läsa i häftet Riksstämmohandlingar.

Protokoll
Dokument där den/de som valts till sekreterare skriver ned vad som beslutades på mötet. Protokollet ska efter mötet justeras (godkännas).

Replik
Bemötande eller genmäle, om någon känner sig personligt angripen från talarstolen. Bryter talarlistan, men hålls mycket kort.

Reservation
Om du tydligt vill markera att du inte är nöjd med ett beslut går det att göra en anteckning om det i protokollet. Den som vill reservera sig mot ett beslut, anmäler det i samband med att beslutet är fattat genom att ropa ”Reservation”. Reservationen ska därefter lämnas in skriftligt till mötespresidiet, innan riksstämman är avslutad.

Röstkort
Lappen som du måste hålla koll på för att få rösta, ibland används det för att sträcka upp i luften vid rösträkning. Endast röstberättigade personer får ett röstkort (valda ombud eller ersättare, samt förbundsstyrelsen).

Röstlängd
Lista med personer som har rösträtt på stämman.

Rösträknare
Personer som får i uppdrag av riksstämman att räkna röster om det begärs votering i ett beslut.

Rösträtt
Rätt att rösta i de beslut som tas på stämman. Endast valda ombud eller ersättare, samt förbundsstyrelsen, har rösträtt. Förbundsstyrelsen har dock inte rösträtt i personval.

Sakupplysning
Viktig faktainformation om en fråga, bryter ofta talarlistan. Kan efterfrågas av mötesdeltagarna genom att ropa ”Ordningsfråga!” och sedan fråga om sakupplysning.

Sluten omröstning
Omröstningen som sker i hemlighet, till exempel med hjälp av papperslappar. Detta kan ske vid personval på riksstämman. Motsatsen till sluten omröstning är en öppen omröstning som kan ske genom till exempel handuppräckning eller genom ja- och eventuellt nejrop, acklamation.

Streck i debatten
Begärs när någon känner att argumenten har presenterats och analyserats tillräckligt för att ta ställning i frågan och är redo att fatta beslut. Frågan om streck i debatten är en s.k. ordningsfråga och behandlas direkt genom att ordföranden frågar mötet om streck ska dras. När streck i debatten är beslutat ska de som önskar ordet anmäla sig på talarlistan. Den får därefter brytas endast för ordningsfråga. Sedan streck har satts, får inga nya förslag ställas.

Talarlista
De som vill tala anmäler sig till presidiet och får prata i den ordning de står på listan. Talarlistan kan kvoteras, till exempel att de som inte redan talat får förtur.

Utskott
Arbetsgrupper under riksstämman där propositioner och motioner diskuteras innan beslut fattas i plenum.

Arbetsordning för Djurens Rätts riksstämma

Denna arbetsordning delges stämmodeltagare innan stämman så att dessa har möjlighet att ge synpunkter om arbetsordningen i förväg.

Djurens Rätt strävar efter en demokratisk process där så många som möjligt kan komma till tals och beslutsprocessen blir jämställd. Om alla kan debattera alla frågor blir beslut väl underbyggda och dolda maktstrukturer kan motverkas. Samtidigt vill vi undvika onödigt långa förhandlingar eller att det blir svårt för ombud att under förhandlingarna ta ställning till de ändrings- och tilläggsyrkanden som växer fram och även hur förbundsstyrelsen ställer sig i frågorna allt eftersom diskussionen utvecklas.

Utskott

Under riksstämman kommer diskussioner att ske i så kallade utskott. Utskotten är arbetsgrupper där propositioner och motioner diskuteras innan beslut fattas i plenum. Ombud väljer fritt utskott, men kan i vissa fall bli placerade i ett utskott de inte valt i första hand, för att säkerställa att alla utskott får tillräckligt många ombud. Alla medlemmar har rätt att närvara i utskotten, men ombud har förtur till sittplatser om ett utskott blir fullt. Fördelningen av motioner och propositioner på de olika utskotten har skett i syfte att samla frågor inom samma eller närliggande områden.

Minst en ledamot från förbundsstyrelsen är med i varje utskott. Utskotten har ordförande och sekreterare. Utskotten blir därmed som en stämma i miniatyr som behandlar ett begränsat antal frågor. När utskottet förbehandlat motionen så går förhandlingarna snabbt i plenum. En av fördelarna är att det finns bättre möjligheter för styrelse och ombud att jämka förslag. Förbundsstyrelsen skickar jämkningsförslag till motionärerna innan stämman, om det är frågor som man kan tänka sig går att jämka.

Motioner och propositioner hängs även upp och diskuteras kvällen innan förhandlingarna under ett mingel. Det finns möjlighet att prata enskilt med motionärer.

Debattregler i plenum och utskott

- Ordet begärs i första hand i VoteIT, i andra hand genom att lämna in särskild lapp om detta till presidiet.

- För ditt första inlägg har du 3 minuter talartid. Om du gör fler inlägg efter det har du 1 minuts talartid per inlägg. Presidiet signalerar när det är 30 sekunder kvar av talartiden.

- Det ska inte applåderas eller göras några andra yttringar (som till exempel visslingar, hurra- eller burop) under eller efter att någon talar.

- Ordningsfråga kan väckas genom att ropa ”Ordningsfråga” eller räcka upp båda händerna högt upp i luften. Ordningsfråga bryter talarlistan. Med ordningsfråga menas frågor som har med mötesordningen att göra, t.ex. förslag om att sätta streck i debatten.

- Ordinarie maxtid för diskussion av en motion är 20 minuter. Presidiet kan föreslå begränsning eller utökning av tiden för föredragningar och inlägg.

- Streck i debatten begärs när någon känner att argumenten har presenterats och analyserats tillräckligt för att ta ställning i frågan och är redo att fatta beslut. Frågan om streck i debatten är en s.k. ordningsfråga och behandlas direkt genom att ordföranden frågar mötet om streck ska dras. När streck i debatten är beslutat ska de som önskar ordet anmäla sig på talarlistan. Den får därefter brytas endast för ordningsfråga. Sedan streck har satts, får inga nya förslag ställas.

Presidiets roll i plenum

- Presidiet består av två ordföranden och två sekreterare.

- Presidiet ska vara försiktiga med att själva delta i debatten. När ordförande eller sekreterare själv vill delta i debatten, ska hen anmäla sig på talarlistan.

- Ordföranden ska 1) leda diskussionen och 2) ställa proposition, det vill säga föreslå hur beslutsförslag ska ställas mot varandra.

Röstning

Alla riksstämmobeslut fattas i plenum.

- Röstning sker genom uppräckning av röstkort. Vid personval sker röstning genom sluten omröstning.

- Vid röstning med röstkort i plenum kan den som anser att ordföranden har uppfattat utfallet felaktigt eller av annat skäl vill veta röstsiffrorna, begära rösträkning innan klubban faller genom att ropa ”Votering”.

- Om votering begärs kan ordföranden välja mellan försöksvotering och votering. Försöksvotering innebär att ordföranden gör en bedömning, utan att räkna rösterna, av vilket förslag som har majoritet. Den som fortfarande vill att rösterna ska räknas begär, återigen före klubbslaget, votering en gång till. De valda rösträknarna räknar då alla uppräckta röstkort. Rösträknarnas besked gäller.

- Det förslag som fått flest röster vinner (enkel majoritet).

- Förslag om stadgeändring kräver en enhällig riksstämma eller enkel majoritet vid två på varandra följande riksstämmor.

- Den som önskar reservera sig mot ett beslut, anmäler det i samband med att beslutet är fattat genom att ropa ”Reservation”. Reservationen ska därefter lämnas in skriftligt till mötespresidiet, innan riksstämman är avslutad. Reservationer skrivs in i protokollet som sedan publiceras på www.djurensratt.se.

Kvotering av talarlistan i plenum

Riksstämman genomför en medveten uppkvotering av de som inte har talat tidigare. Åtagande att ta ansvar för jämställt talarutrymme mellan könen är gemensam och följs upp under stämmans gång.

Listade åtgärder genomförs för att fler ska komma till tals i plenumdebatten:

- Djurens Rätts ”Handbok för jämställdhet” skickas till deltagarna i samband med att de får övriga riksstämmohandlingar.

- I början av riksstämman hålls våga tala-workshop med mikrofonträning och talartips samt om hur vi gemensamt tar ansvar för jämställt talarutrymme. Workshopen riktar sig till alla. Workshopen avslutas gemensamt med smågruppsdiskussioner om strategier för jämställt talarutrymme.

- Motioner och propositioner hängs upp och diskuteras kvällen innan förhandlingarna under ett mingel. Det finns möjlighet att prata enskilt med motionärer.

- Varje motionär får presentera sin motion muntligt från podiet för stämmodeltagarna innan motionen diskuteras i utskott och plenum.

- Fortlöpande under diskussioner i utskott och plenum presenteras talarstatistik. Efter halva plenumdiskussionen får deltagarna återkoppling om hur talarstatistiken ser ut gällande de som talar för första gången samt fördelningen mellan kön.

Personval

- Nominering av kandidater till poster som riksstämman ska tillsätta, ska vara presidiet tillhanda senast vid den tidpunkt som meddelas av presidiet när riksstämman inletts.

- Valberedningen redogör för sitt förslag och övriga nomineringar.

- Presentation av kandidaterna: De kandidater som valberedningen föreslagit presenteras av valberedningen och om så önskas av kandidaterna själva eller av en av kandidaten utsedd person.

- Övriga kandidater presenteras av kandidaterna själva eller av kandidaten utsedd person.
- Valberedningen utser inom gruppen en av de ordinarie som sammankallande.

Ställa proposition

Att ställa proposition är att fråga mötesdeltagarna vilket förslag de föredrar. En proposition ska alltid besvaras med ”ja”.

- Ett huvudförslag: Om endast ett förslag finns, ställer ordföranden proposition först på bifall och sedan på avslag: “Bifalles förslaget?” De som vill bifalla svarar “ja” genom att hålla upp sitt röstkort. “Avslås förslaget?” De som vill avslå svarar “ja” genom att hålla upp sitt röstkort.
- Två huvudförslag: Om två eller fler förslag föreligger kan proposition ställas på olika sätt. Ordförande ger i sådana fall ett propositionsförslag som ska godkännas av mötet. Om någon är missnöjd med ordförandens förslag, kan hen lägga fram ett motförslag.

Yrkanden

Ett yrkande är ett förslag till en ändring av en proposition, motion, verksamhetsinriktning eller andra dokument/frågor som är uppe för beslut.

- Alla yrkanden måste lämnas in i VoteIT.
- Sekreterarna i presidiet hanterar nya yrkanden som inkommer och dessa visas på en skärm.
- Yrkanden från motioner som bifallits läggs i ett särskilt kapitel sist i verksamhetsinriktningen.

Föredragningslista Djurens Rätts riksstämma 2019

Här ser du förslag på dagordning för stämman, det vill säga vilka punkter som vi ska behandla under stämmohelgen med utgångspunkt från Djurens Rätts stadgar.

1. Riksstämman öppnas
2. Val av ordförande
3. Val av sekreterare

4a. Val av justerare tillika rösträknare

4b. Fastställande av justeringsdatum för riksstämmoprotokollet

5. Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
6. Godkännande av kallelsen
7. Fastställande av föredragningslistan
8. Uttalanden vid stämman
9. Förbundsstyrelsens kassa- och verksamhetsberättelse
10. Revisorernas och verksamhetsrevisorernas berättelser.
11. Fastställande av balansräkning
12. Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen
13. Förbundsstyrelsens förslag till verksamhetsinriktning och motioner därom
14. Övriga förslag från förbundsstyrelsen
15. Övriga motioner och skrivelser från medlemmar och lokalavdelningar
16. Förbundsstyrelsens förslag till medlemsavgifter
17. Val av ordförande, tillika ledamot, i förbundsstyrelsen
18. Val av förbundsstyrelsens övriga ledamöter och suppleanter
19. Val av revisorer och suppleanter
20. Val av verksamhetsrevisorer och suppleanter
21. Val av ledamöter, suppleanter och ordförande i valberedning
22. Vid stämman väckta frågor

Propositioner

Proposition om stadgeändring som antogs på riksstämman i Malmö 2017 med enkel majoritet, dvs. behöver antas med minst enkel majoritet 2019:

Proposition stadgeändring ang. val av ombud till riksstämma

Bakgrund

Förbundsstyrelsen föreslår att till val av ombud till riksstämma införa en begränsning på det högsta antalet ombud en lokalavdelning kan utse. Detta för att vi i takt med att medlemsbasen växer fortsatt ska kunna säkerställa att även små lokalavdelningar kan göra sin röst hörd, och för att garantera en professionell och demokratiskt förankrad nomineringsprocess utan att tomma ombudsplatser uppstår, och utan att rekryteringar måste stressas fram på sittande årsmöte.

I dagsläget har de största lokalavdelningarna problem att hitta passande kandidater. Valberedningarna får därmed lägga mycket arbete på detta, eftersom det i vissa fall är 20-30 förslag till riksstämmoombud som behöver tas fram, inklusive ersättare. Under årsmötena 2017 har detta varit tydligt.

En annan viktig aspekt är att såsom stadgarna är utformade idag, så får de mindre lokalavdelningarna svårare att ta plats på riksstämmorna. Medlemmar på landsbygd och i mindre städer är redan idag representerade i mindre utsträckning, samtidigt som lokalavdelningarna i de större städerna dominerar djurrättsarbetet och -debatter också av andra anledningar; Det är där som vi har våra lokala kontor, och det är i de större städer flera av landets största tidningar tas fram.

Med vår starka medlemsutveckling ser vi att det finns risk för att gapet mellan små och stora kommuner i framtiden kommer att öka ytterligare; Det är betydligt enklare att rekrytera 500 nya medlemmar i storstäderna än i små- och medelstora kommuner, vilket på sikt riskerar öka glappet mellan de största lokalavdelningarna och de som har ett mindre medlemsunderlag.

Förslag
Att stadgarna ändras så att det högsta antalet för val av ombud till en riksstämma är 9 ombud jämte ersättare, för de avdelningarna med 3 500 medlemmar eller fler. Samma fördelning av ombud för avdelningar med 0-3 499 medlemmar, som beskrivet i stycket, gäller enligt förslaget som tidigare.

Förbundsstyrelsens yrkande till stadgerevidering:

Att följande textavsnitt, § 21, Mom 2:

- Ombuden utses efter antalet medlemmar i avdelningen vid senaste årsskiftet och till följande antal: 2 ombud, jämte två ersättare t o m 250 medlemmar, 3 ombud jämte lika många ersättare t o m 500 medlemmar, därefter ett ytterligare ombud, jämte ersättare, per varje påbörjat 500-tal medlemmar.

utgår, för att ersättas med:

- Ombuden utses efter antalet medlemmar i avdelningen vid senaste årsskiftet och till följande antal: 2 ombud, jämte två ersättare t o m 250 medlemmar, 3 ombud jämte lika många ersättare t o m 500 medlemmar, därefter ett ytterligare ombud, jämte ersättare, per varje påbörjat 500-tal medlemmar, t o m 9 ombud jämte ersättare och 3 500 medlemmar. Vid högre medlemsantal utses 9 ombud jämte ersättare.

Till föredragningslista punkt 14.
Övriga förslag från förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen föreslår:
Att varje kommuns lokalavdelning ska kunna ansöka om 10 % av medlemsavgifterna i kommunen årligen.

Till föredragningslista punkt 16.
Förbundsstyrelsens förslag till medlemsavgifter

Aktuella medlemsavgifter är:
240 kr/år: Årsmedlem
100 kr/år: Årsmedlem med reducerad avgift, för dem som är 14-25 år eller pensionär
100 kr/år: Rädda Djuren-klubben, för barn 0-13 år

Förbundsstyrelsen bedömer att nivån på medlemsavgifterna är rimlig och föreslår

Att medlemsavgifterna är oförändrade.

Proposition om stadgeändring som antogs på riksstämman i Malmö 2017 med enkel majoritet, dvs. behöver antas med minst enkel majoritet 2019:

Proposition stadgeändring angående styrelse för lokalavdelning

Bakgrund

Förbundsstyrelsen föreslår att till en lokalavdelningsstyrelse ska väljas sex personer, varav fyra ordinarie ledamöter och två suppleanter och att beslutsförhet specificeras, samt att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal. Detta för att förfarandet av val till lokalavdelningars styrelse ska vara konsekvent med förfarandet till förbundsstyrelsen och för att undvika onödigt stora lokalavdelningsstyrelser som kan få svårt att arbeta effektivt.

Förslag

Att stadgarna ändras så att till en lokalavdelnings styrelse ska väljas sex personer, varav fyra ordinarie ledamöter och två suppleanter, samt ett tillägg som specificerar när lokalavdelningens styrelse är beslutsför, i vilken ordning suppleanter träder in och att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal.

Förbundsstyrelsens yrkande till stadgerevidering:

Att följande textavsnitt, §22, Mom 1:

- Lokalavdelningens angelägenheter handhas av en av årsmötet vald styrelse bestående av minst fyra ledamöter och minst två suppleanter valda för en tid av två år. Vid varje årsmöte sker val av ett visst antal ledamöter och suppleanter. Vid det första styrelseval som sker efter att dessa stadgar fastställts utses minst hälften av ledamöterna och suppleanterna för en tid av två år. Övriga ledamöter och suppleanter utses för en tid av ett år. Vid nästkommande årsmöte sker val för en tid av två år av det antal ledamöter och suppleanter vilkas mandattid då utlöpt. Av styrelsens ledamöter väljs en till ordförande för en tid av ett år.

  Beslut att ändra styrelsens storlek kan fattas av årsmöte, förutsatt att styrelsen som minimum ännu utgörs av fyra ledamöter och två suppleanter. Sådant beslut ska i sådant fall fattas innan personval utförs. Beslut om att ändra styrelsens storlek kräver 2/3 majoritet. Om frågan väcks på årsmötet krävs enhälligt beslut, i enlighet med § 20, mom 2. Beslut om utökad styrelse gäller till nästkommande årsmöte.

utgår, för att ersättas med:

- Lokalavdelningens angelägenheter handhas av en av årsmötet vald styrelse bestående av fyra ledamöter och två suppleanter valda för en tid av två år. En av styrelsens ledamöter väljs till ordförande för en tid av ett år. Lokalavdelningens styrelse är beslutsför när minst tre ledamöter eller en ledamot och två suppleanter är närvarande och samtliga ledamöter kallats och suppleanter underrättats om styrelsemötet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

  Vid förhinder för ledamot att närvara vid lokalavdelningens styrelsemöte inträder suppleant i ledamots ställe i den ordningsföljd suppleanterna antecknats valda i årsmötesprotokollet.

  Vid varje årsmöte sker val av ett visst antal ledamöter och suppleanter. Vid det första styrelseval som sker efter att dessa stadgar fastställts utses två av ledamöterna och en suppleant för en tid av två år. Övriga ledamöter och suppleanter utses för en tid av ett år. Vid nästkommande årsmöte sker val för en tid av två år av det antal ledamöter och suppleanter vilkas mandattid då utlöpt.

Proposition stadgeändring angående val av förbundsstyrelsen

Bakgrund

Förbundsstyrelsen föreslår att det förs in i stadgarna att ledamöter och suppleanter i förbundsstyrelsen, inklusive förbundsordföranden, inte samtidigt kan vara anställda av Djurens Rätt. I likhet med det som stadgarna redan föreskriver vid val av revisorer och valberedning. Detta för att undvika den sammanblandning av roller som kan komma att uppstå, liksom att förebygga intresse- och förtroendekonflikter.

Förslag

Att stadgarna ändras så att det tydligt framgår att personer anställda av Djurens Rätt samtidigt inte kan väljas till ett uppdrag i förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsens yrkande till stadgerevidering:

Att följande textavsnitt, §7, Mom 1:

> Förbundsstyrelsen består av nio ledamöter och tre suppleanter. En av ledamotsplatserna är reserverad Förbundsordföranden.
>
> Förbundsordföranden väljs av ordinarie riksstämmor till en tid av två år. Valet föregår valen till övriga platser i förbundsstyrelsen.
>
> Förbundsstyrelsens övriga åtta ledamöter och tre suppleanter väljs av riksstämman till en tid av fyra år. Vid varannan ordinarie riksstämma sker val av fyra ledamöter och en suppleant, och vid de övriga riksstämmorna fyra ledamöter och två suppleanter.
>
> Förbundsstyrelsen utser inom sig erforderliga funktionärer, varvid dock alltid utses förste vice ordförande, andre vice ordförande och sekreterare. Förbundet Djurens Rätts firma tecknas av den eller dem som förbundsstyrelsen utser. Den eller de måste vara myndig(a). Firman tecknas två i förening.

utgår, för att ersättas med:

> Förbundsstyrelsen består av nio ledamöter och tre suppleanter. En av ledamotsplatserna är reserverad Förbundsordföranden.
>
> Förbundsordföranden väljs av ordinarie riksstämmor till en tid av två år. Valet föregår valen till övriga platser i förbundsstyrelsen.
>
> Förbundsstyrelsens övriga åtta ledamöter och tre suppleanter väljs av riksstämman till en tid av fyra år. Vid varannan ordinarie riksstämma sker val av fyra ledamöter och en suppleant, och vid de övriga riksstämmorna fyra ledamöter och två suppleanter. Till förbundsstyrelsen kan ej väljas av Förbundet Djurens Rätt anställda personer.
>
> Förbundsstyrelsen utser inom sig erforderliga funktionärer, varvid dock alltid utses förste vice ordförande, andre vice ordförande och sekreterare. Förbundet Djurens Rätts firma tecknas av den eller dem som förbundsstyrelsen utser. Den eller de måste vara myndig(a). Firman tecknas två i förening.

Proposition om stadgeändring som antogs på riksstämman i Malmö 2017 med enkel majoritet, dvs. behöver antas med minst enkel majoritet 2019:

Proposition angående verksamhetsrevisorer

Bakgrund

Stadgarna bör ange antal verksamhetsrevisorer samt tydliggöra verksamhetsrevisionens syfte. Beskrivande text om hur uppdraget ska utgöras återfinns istället i ett separat dokument med instruktion för verksamhetsrevisorer (se förbundsstyrelsens proposition).

Förslag

Att stadgarna ändras så att beskrivningar av hur uppdraget utgår och att stadgarna får ett tydligt fokus på syftet med verksamhetsrevisionen: att granska att de av riksstämman fattade besluten verkställs.

Förbundsstyrelsens yrkande till stadgerevidering:

Att följande textavsnitt, §10 Verksamhetsrevisorer

- På ordinarie riksstämma förrättas val av två verksamhetsrevisorer och två suppleanter för en tid av två år. Verksamhetsrevisorerna har till uppgift att kontinuerligt granska förbundsstyrelsens arbete och se till att den arbetar i enlighet med den verksamhetsinriktning och de beslut som riksstämman fattat, att stadgar och andra för styrningen viktiga dokument följs, och att av riksstämman fattade beslut verkställs.

  Verksamhetsrevisorerna kan vid behov även föreslå åtgärder till förbättringar under året. Verksamhetsrevisorerna skall av förbundsstyrelsen ges tillgång till kallelser och protokoll från styrelsemöten, liksom relevanta styrdokument.

  Verksamhetsrevisorerna har närvarorätt vid förbundsstyrelsemötena, och skall vartannat år avlägga en skriftlig rapport till riksstämman. Som verksamhetsrevisor kan ej väljas av Förbundet Djurens Rätt anställda personer.

utgår, för att ersättas med:

- På ordinarie riksstämma förrättas val av två verksamhetsrevisorer och två suppleanter för en tid av två år. Verksamhetsrevisorerna har till uppgift att granska att av riksstämman fattade beslut verkställs.

  Verksamhetsrevisorerna har närvarorätt vid förbundsstyrelsemötena, och skall vartannat år avlägga en skriftlig rapport till riksstämman. Som verksamhetsrevisor kan ej väljas av Förbundet Djurens Rätt anställda personer.

FÖRSLAG TILL Verksamhetshetsinriktning för Djurens Rätt 2019-2023

Finns som bilaga på www.djurensratt.se/handlingar och i VoteIT

Motioner

Motion som bordlades på riksstämman i Malmö 2017, dvs. ska tas upp igen 2019:

3.1.1 Djurens Rätts arbete mot djurförsök

Stämmans beslut måste genomföras

Denna motion är mycket lik den motion EN-gruppen lämnade till riksstämman 2015. Dessvärre kan vi inte se att det hänt särskilt mycket sedan dess, trots att de flesta punkterna i motionen beslutades införas i verksamhetsinriktningen för 2015-2019.

Vi vill med denna motion ytterligare förtydliga behovet av att Djurens Rätts arbete mot djurförsök behöver utvecklas och stärkas. Vi ber om ursäkt för att motionen är så lång men om riksstämmans tidigare beslut från 2015 genomförts hade denna motion kanske inte behövts.

Djurförsök är en verksamhet där många djurindivider bara i Sverige årligen utsätts för psykiskt och fysiskt lidande och dessa djur behöver Djurens Rätt (under åren 2004-2012 användes i genomsnitt drygt 7 miljoner djur årligen i Sverige).

Allmänheten känner inte till mycket av det lidande djur i försök utsätts för, och det måste Djurens Rätt ändra på. Vi behöver vara en tydlig röst i samhället och visa att dessa djur inte glöms bort.

Djurens lidande

I dag får många djur i försök utstå mycket svår smärta och lidande. Och det kan vara fullt lagligt att på laboratorier utsätta djur för sådant som är förbjudet och otänkbart att utsätta andra djur i samhället för. Djurförsök, hur plågsamma de än kan vara, är enligt svensk lagstiftning inte djurplågeri om de är godkända av en djurförsöksetisk nämnd och följer nämndens beslut.

En del försök kräver svårt lidande för att genomföras men det finns också en hel del lidande som djur i försök utsätts för som inte är nödvändigt för att genomföra försöken. Djurens Rätt bör även uppmärksamma sådant lidande så att allmänheten informeras och kan ställa större krav på forskarna/djurförsöksindustrin, tillsynsmyndigheten och de djurförsöksetiska nämnderna som godkänner försöken.

Det är självklart för Djurens Rätt att driva reformistiska krav när det gäller pälsfarmning och djur i livsmedelsindustrin, t.ex. att grisar ska få utevistelse, att butiker ska sluta sälja burägg, att minkar ska få tillgång till vatten osv., med syftet att göra djurutnyttjandet dyrare (och mindre plågsamt) så att det på sikt kommer upphöra. Denna strategi måste vara självklar också när det gäller djurförsök!

Djurförsök är extremt dyrt och ineffektivt och många försök är onödiga upprepningar eller ogenomtänkta. Merparten av alla försök går inte vidare till klinisk prövning på människa och har alltså ingen nytta för människor. Därför är en av Djurens Rätts viktigaste uppgifter att agera kraftfullt, på alla nivåer, mot detta organiserade djurplågeri. Vilket fastslås redan i stadgarnas portalparagraf.

Problemet är bara att vi varit dåliga på att försöka omsätta detta i praktiken. Det är detta vår motion vill ändra på.

Djurens Rätts mål

Djurens Rätt måste jobba mer proaktivt i frågan och ha en förankrad, genomtänkt strategi för arbetet mot djurförsök. Det behövs fler riktningsmål och delmål i verksamhetsinriktningen utifrån en sådan strategi och de behöver konkretiseras mycket mer. Djurförsöken kommer inte ersättas över en natt men varje framsteg för djuren kommer leda närmare målet om att inga djur ska utsättas för djurförsök.

Djurens Rätts anställda

Djurens Rätt måste som organisation ta mer ansvar för djurförsöksfrågan och inte som tidigare överlämna en stor del ansvar och arbetsuppgifter till ideella medlemmar. Djurens Rätt har anställda som kan jobba med djurförsöksområdet och som rimligtvis måste genomföra merparten av arbetet.

Djurens Rätt behöver flera som jobbar med kampanjer mot djurförsök och plågsamma försöksmetoder. Flera av Djurens Rätts anställda behöver vara väl insatta i djurförsöksfrågan och arbetet mot att djur används i försök, med en tydlig ansvarsfördelning av arbetsuppgifter och uppföljning, så att arbetsuppgifter genomförs.

Nivåer där vi ska arbeta och påverka

Centrala myndigheter

Djurens Rätt behöver vara mer aktiva på myndighetsnivå och stanna kvar och delta i Nationella kommittén och i Jordbruksverkets etik- och utbildningsutskott.

De djurförsöksetiska nämnderna

Det är bara djur i försök som kan undantas från djurskyddslagens bestämmelser om att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande. Om en djurförsöksetisk nämnd godkänt en ansökan om djurförsök så kan i princip djuren helt lagligt utsättas för ett nästan obegränsat lidande. Därför är det extra viktigt att nämndernas arbete granskas hårt och att det finns djurrättsliga ledamöter i nämnderna som kan uppmärksamma Djurens Rätt på alla brister som finns i de djurförsöksetiska nämnderna.

Att Djurens Rätt utser ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna är viktigt av flera orsaker.

Påverkan

Djurens Rätt har genom ledamöterna i nämnderna möjlighet att direkt påverka djurens situation till det bättre. Det finns en myt att inga djurförsök påverkas och att inga djur får det bättre trots att det finns djurrättsliga ledamöter i nämnderna. Detta är inte sant. Det finns mängder av exempel på hur djurens situation har förbättrats: dels omedelbart genom våra representanters aktioner i nämnderna, och dels långgenom att nämnderna och forskarna uppmärksammas på djurens situation och ändrar försöksmetoder.

Information

Genom ledamöterna i nämnden får Djurens Rätt information om hur systemet fungerar, eller snarare inte fungerar, så att man kan kritisera och JO-anmäla hur prövningen går till samt uppmärksamma allmänheten på när beslut tas som strider mot lagstiftningen.

Djurens Rätt får också information om alla försök som pågår och kan genomföra genomtänkta kampanjer mot framför allt onödiga och plågsamma försök innan de startat och under tiden de pågår. Samt information om forskare som är skyldiga till djurplågeri som kan polisanmälas. Nämndledamöterna får även kontakt med veterinärer och personer som jobbar på laboratorier och kan göra studiebesök och se hur det fungerar.

Det är därför mycket viktigt att Djurens Rätt fortsätter nominera djurrättsliga personer till de djurförsöksetiska nämnderna. Annars kommer Djurens Rätt tappa massor med möjligheter att påverka, tappa kunskap om djurförsöksområdet, och vårt arbete mot djurförsök skulle bli mycket svårare.

Om Djurens Rätt avstår från att nominera djurrättsliga personer till de djurförsöksetiska nämnderna kommer det försämra för djur i försök. En annan djurskyddsorganisation kommer få nominera istället och det medför förmodligen att mindre insatta personer får uppdraget men framför allt är problemet att de andra organisationerna inte har kunskap och inte heller personal som kan driva ett arbete mot djurförsöken. Förlorarna blir så klart alla djur i försök.

Ska Djurens Rätt kunna driva ett framgångsrikt arbete mot djurförsök så måste organisationen ha dessa kanaler till både de centrala beslutande församlingarna och till de djurförsöksetiska nämnderna, men de måste självklart användas och det är där arbetet brustit hittills.

Samarbete mellan Djurens Rätt centralt och olika aktörer, främst EN-gruppen

Det är alltså viktigt att Djurens Rätt har mycket kontakt med EN-gruppen och veterinärer som har mycket kunskap om vilka plågsamma försök djur utsätts för idag. Djurens Rätt bör inhämta information samt samarbeta kring strategier för hur man kan arbeta mot djurförsök och t.ex. uppmärksamma alla de beslut i nämnderna som fattas i strid mot Djurskyddslagen och polisanmäla forskare som inte följer lagen för djurplågeri. Det finns tyvärr fler exempel än Macchiarini de senaste åren och Djurens Rätt behöver agera snabbare och mer kraftfullt när de får information om sådana fall.

Information internt och externt

Djurens Rätt behöver informera om djur i försök internt och externt. Utbilda medlemmar, föreläsa på lokalavdelningar, ordna workshops och diskussioner på riksstämmor/ konferenser m.m. Även hålla föredrag för veterinärer, forskare, försöksdjurstekniker, på skolor och på konferenser och utbildningar som på något sätt rör djur i försök.

Utbildningsmaterial

Djurens Rätt behöver ta fram ett utbildningsmaterial om djurförsök som kan motverka den propaganda som läkemedelsindustrierna förser skolorna med och göra skolbesök. Ingen annan än vi för fram djurens situation!

Debatter

Djurens Rätt behöver driva en pågående debatt i samhället i olika medier om djurförsök och det lidande som djur i försök utsätts för, alla onödiga försök som utförs, och den undermåliga miljön som djur i försök föds upp i och tvingas leva i hela sina liv.

Förslag till riksstämman

Detta är bara några konkreta punkter som Djurens Rätt skulle kunna arbeta med och det finns mycket mer organisationen kan göra om viljan och intresset finns och djurförsöksfrågan prioriteras mer. Vi föreslår många arbetsuppgifter, men det är rimligt att Djurens Rätt med den personal organisationen har tillsammans med ideella krafter bör hinna med de arbetsinsatser vi föreslår och kanske mycket mer på fyra år.

Med ”DR” nedan avses Djurens Rätt.

Vi yrkar:

1. Att ett kritiskt utbildningsmaterial om djurförsök tas fram och distribueras till minst 50 högstadie- och gymnasieskolor i Sverige.

2. Att minst 20 skolbesök/föreläsningar genomförs på högstadie- och/eller gymnasieskolor per år med bl.a. ett djurförsökskritiskt perspektiv.

3. Att kontakterna och samarbetet mellan DR och EN-gruppen stärks så att kunskap tas tillvara och sprids internt och externt.

4. Att Djurens Rätts förbundsstyrelse träffar EN-gruppen minst en gång per år för att t.ex. diskutera och utvärdera strategier för att minska antalet djurförsök.

5. Att DR genomför utbildningar om djur i försök och hur man kan jobba mot djurförsök i alla lokalavdelningar inom fyra år.

6. Att DR utarbetar och tillämpar strategier för arbetet på olika nivåer och i olika organ (Nationella kommittén, Centrala djurförsöksetiska nämnden, de regionala djurförsöksetiska nämnderna, Jordbruksverkets olika utskott, nationella kommittén, 3R-centret o.s.v.)

7. Att djur i försök är i fokus på en rikskonferens/riksstämma inom fyra år och att DR lyfter fram och kritiserar olika former av djurplågeri som djur i försök utsätts för i minst två kampanjer per år.

8. Att DR ska utöka stödet till EN-gruppen, bl.a. kompetensutveckling, regelbundna möten för att utbyta erfarenheter, föreläsningar, konferenser och utbildningar, strategidiskussioner, ordna och administrera ett digitalt arkiv med samlad information om djurförsök m.m.

9. Att DR skriver minst tre debattartiklar om djur i försök per år som skickas till minst 10 olika tidningar och att DR varje år tar minst tre initiativ för att få till stånd diskussioner om djur i försök i radio och TV.

10. Att DR aktivt tar kontakt med och upprätthåller kontakt med minst sju politiker från i stort sett alla riksdagspartier för att skapa ett nätverk av kritiska politiker som kan hjälpa till att driva djurförsöksfrågor i riksdagsarbetet.

11. Att DR tillsammans med riksdagspolitiker arbetar fram och lämnar in minst tre riksdagsmotioner per år som rör djurförsök.

12. Att DR tar minst tre kontakter per år med andra sakkunniga om djurförsöksfrågor för att hålla sig uppdaterad om utvecklingen inom området och inhämta underlag till kampanjer etc.

13. Att DR inte enbart jobbar med ersättning av djurförsök eftersom andra organisationer som Forska utan djurförsök och Djurrättsalliansen driver det arbetet samt att det enbart är DR som har inflytande på myndighetsnivå. Det är viktigt att ställa krav på industrin och få igenom förbättringar som på sikt kan leda till färre försök och mindre plågsamma försök.

14. Att DR stannar kvar och bedriver arbete på myndighetsnivå genom att delta i Jordbruksverkets olika grupper, samt fortsätter nominera djurrättsliga personer till de djurförsöksetiska nämnderna.

Flera av dessa insatser skulle kunna rymmas inom den föreslagna verksamhets-inriktningen, och det hoppas vi att de också skulle göra. Men eftersom de flesta av de föreslagna punkterna inte genomförts tidigare, trots tidigare riksstämmobeslut, är det nu vår förhoppning och önskan att genom denna motion få medlemmarnas stöd så att dessa punkter fortsättningsvis ingår i verksamhetsinriktningen och därmed omfattas av Djurens Rätts arbete mot djurförsök de kommande åren, för djurens skull.

Medlemmar i Djurens Rätt och EN-gruppen:

Pernilla Nordström
Inge Skog
Lise-Lotte Norin
Gunnel Söderback
Jan-Erik Strömberg
Jennifer Gosser-Duncan
Inger Gruffman Gejel

Riksorganisationens yttrande till motion:
3.1.1 Angående Djurens Rätts arbete mot djurförsök

Motionären lämnade in flera yrkanden. Yrkanden till motion 3.1.1. kommenteras här nedan var och en för sig, följt av en sammanställning över förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Motionens att-satser 1, 5, 6, 10, 12

1. ”Att ett kritiskt utbildningsmaterial om djurförsök tas fram och distribueras till minst 50 högstadie- och gymnasieskolor i Sverige.”

5. ”Att DR genomför utbildningar om djur i försök och hur man kan jobba mot djurförsök i alla lokalavdelningar inom fyra år.”

6. ”Att DR utarbetar och tillämpar strategier för arbetet på olika nivåer och i olika organ (Nationella kommittén, Centrala djurförsöksetiska nämnden, de regionala djurförsöksetiska nämnderna, Jordbruksverkets olika utskott, nationella kommittén, 3R-centret o.s.v.)

10. ”Att DR aktivt tar kontakt med och upprätthåller kontakt med minst sju politiker från i stort sett alla riksdagspartier för att skapa ett nätverk av kritiska politiker som kan hjälpa till att driva djurförsöksfrågor i riksdagsarbetet. ”

12. ”Att DR tar minst tre kontakter per år med andra sakkunniga om djurförsöksfrågor för att hålla sig uppdaterad om utvecklingen inom området och inhämta underlag till kampanjer etc.”

Verksamhetens yttrande:

Motionen och har stora likheter med en motion som behandlades på stämman 2015, samt motion 3.1.3. Det är också i grunden samma motionärer, där alla eller merparten sitter som ledamöter i en djurförsöksetisk nämnd.

Att-satserna 1, 5, 6, 10 samt 12 bifölls, med exakt samma ordalydelse, på riksstämman 2015. Dessa beslut är genomförda.

Gällande beslutet om kritiskt skolmaterial har arbetet utvidgats till att innefatta en kortare informationsfilm. Den är under produktion och kommer släppas under höstterminen 2019.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att anse motionens att-satser 1, 5, 6, 10, 12 besvarade

Detta mot bakgrund att besluten redan är verkställda.

Motionens att-sats 2

”Att minst 20 skolbesök/föreläsningar genomförs på högstadie- och/eller gymnasieskolor per år med bl.a. ett djurförsökskritiskt perspektiv.”

Verksamhetens yttrande:

Att-satsen är ordagrant densamma som ett yrkande som behandlades och avslogs av riksstämman 2015. Argumentet för avslag av var att stora resurser skulle krävas för att vid enstaka tillfällen nå förhållandevis få personer. Det är inte det mest effektiva sättet att nå ut till målgruppen ifråga. Personal skulle krävas för att utforma utbildningsmaterial, finna skolor som vill ta emot oss, utbilda föreläsarna och för att sedan genomföra skolbesöken.

Det ovan anförda har inte förändrats sedan samma yrkande avslogs på riksstämman 2015.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå motionens att-sats 2

De skolbesök och föreläsningar som Djurens Rätt utför bör alltid anpassas efter målgrupp och utbildning. Vid de allra flesta tillfällen kan det vara av vikt att i ett bredare perspektiv tala om djurrätt, istället för att isolerat tala om en sakfråga.

Motionens att-sats 3

”Att kontakterna och samarbetet mellan DR och EN-gruppen stärks så att kunskap tas tillvara och sprids internt och externt.”

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå motionens att-sats 3

Detta mot bakgrund att Djurens Rätt inte längre nominerar till nämnderna.

Motionens att-sats 4

”Att Djurens Rätts förbundsstyrelse träffar EN-gruppen minst en gång per år för att t.ex. diskutera och utvärdera strategier för att minska antalet djurförsök.”

Verksamhetens yttrande:

Att-satsen är ordagrant densamma som ett yrkande som behandlades av riksstämman 2015, och då avslogs. Argumentet för avslag var att det finns många sätt att förstärka samverkan mellan ”EN-gruppen” och FS, och att det inte att det är nödvändigt eller ett bäst utnyttjande av resurser att binda upp tid och kostnad för resor för återkommande fysiska möten, i synnerhet inte sedan en sådan kontaktyta redan finns – de senaste åren har 1-2 personer från förbundsstyrelsen ingått i ”EN-gruppen”.

Det som förändrats sedan samma yrkande avslogs på riksstämman 2015 är att Djurens Rätt inte kommer att nominera nya ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå motionens att-sats 4

Strategiska diskussioner bör inriktas på hur Djurens Rätt kan arbeta för att med tiden få försök med djur ersatta med djurfria metoder.

Motionens att-sats 7

”Att djur i försök är i fokus på en rikskonferens/riksstämma inom fyra år och att DR lyfter fram och kritiserar olika former av djurplågeri som djur i försök utsätts för i minst två kampanjer per år.”

Verksamhetens yttrande:
Att-satsen har samma lydelse som en att-sats i en motion behandlad av riksstämman 2015. Att-satsens första del blev bifallen och är genomförd. Förbundsstyrelsens förslag till ändringsyrkande om att-satsens andra del blev bifallen, som innebär att ordet ”kampanjer” ersattes med benämningen ”blixtaktioner”.

Ändring av ordalydelse i yrkandet beror på att Djurens Rätt hittills använt ”kampanj” för att beskriva långvarig (ibland flerårig) aktivitet, medan ”blixtaktion” bedöms passa bättre in på motionärernas intention med yrkandet.

Besluten från 2015 är genomförda.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att anse motionens att-sats 7 besvarad

Detta mot bakgrund att Djurens Rätt inte ändrat sin benämning på kampanjer respektive blixtaktioner sedan stämman 2015.

Motionens att-sats 8

”Att DR ska utöka stödet till EN-gruppen, bl.a. kompetensutveckling, regelbundna möten för att utbyta erfarenheter, föreläsningar, konferenser och utbildningar, strategidiskussioner, ordna och administrera ett digitalt arkiv med samlad information om djurförsök m.m.”

Verksamhetens yttrande:
Att-satsen har samma lydelse som att-sats i ett yrkande som behandlades av riksstämman 2015, och då blev avslagen.

Argumenten för avslag var främst resursmässiga, att genomförandet av flera av delarna i yrkandet skulle kräva stora personella resurser. Ett annat argument som framförts är att ”EN-gruppen” arvoderas av Jordbruksverket, och har att följa det regelverk som är upprättade av dem och således inte är bundna att följa direktiv från Djurens Rätt.

Det som förändrats sedan samma yrkande avslogs på riksstämman 2015 är att Djurens Rätt inte kommer att nominera nya ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå motionens att-sats 8

Det finns sedan länge en stor kompetens och kunskap om djurförsök inom organisationen. Utmaningen bedöms snarare bestå i att nå ut till allmänhet och beslutsfattare med den kunskap vi besitter. Det är därmed inom andra delar av djurförsöksarbetet som vi i första hand skulle behöva förstärka, snarare än som personal som arbetar specifikt med ”EN-gruppen”.

Motionens att-sats 9

”Att [Djurens Rätt] skriver minst tre debattartiklar om djur i försök per år som skickas till minst 10 olika tidningar och att [Djurens Rätt] varje år tar minst tre initiativ för att få till stånd diskussioner om djur i försök i radio och TV.”

Verksamhetens yttrande:
Att-satsen har samma lydelse som en att-sats i motionen som behandlades av riksstämman 2015, och då avslogs. Den återfinns också i motion 3.1.3, som är författad av i stort samma grupp som denna motion är undertecknad av.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå motionens att-sats 9

Intentionen är god, men för att få in debattartiklar i större tidningar är den angivna arbetsgången inte nödvändigtvis den optimala. Detta var också det huvudsakliga argumentet för avslag 2015. Se vidareutveckling i yttrandet till 3.1.3, yrkande 5 och 6.

Motionens att-sats 11

”Att [Djurens Rätt] tillsammans med riksdagspolitiker arbetar fram och lämnar in minst tre riksdagsmotioner per år som rör djurförsök.”

Verksamhetens yttrande:
Djurens Rätt lyfter djurförsöksfrågor med riksdagsledamöter, uppmuntrar de som är intresserade att motionera om djurförsök, och kommer om möjlighet ges att stödja dessa med nödvändiga underlag.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå motionens att-sats 11

Att generellt fastslå att motioner ett visst år ska handla om ett visst ämne inte ses som ett gott val. Vissa år kan det vara lämpligt att många motioner handlar om djurförsök, medan det är andra djurfrågor som bör dominera andra år.

Inblandning av intresseorganisationer kan skönjas i vissa riksdagsmotioner, men det är inte något som deklareras öppet. Detta då trovärdigheten för de riksdagsledamöter som lägger sådana motioner skulle minska och därmed minska möjligheterna till ett positivt utfall. Därför är det inte heller lämpligt att anta sådana mål, som skulle vara publika för alla, inklusive grupper som har motsatta intressen till Djurens Rätts.

Motionens att-sats 13

”Att [Djurens Rätt] inte enbart jobbar med ersättning av djurförsök eftersom andra organisationer som Forska utan djurförsök och Djurrättsalliansen driver det arbetet samt att det enbart är [Djurens Rätt] som har inflytande på myndighetsnivå. Det är viktigt att ställa krav på industrin och få igenom förbättringar som på sikt kan leda till färre försök och mindre plågsamma försök.”

Verksamhetens yttrande:

Målet för vårt arbete är att avskaffa djurförsöken; att ersätta dem med djurfria metoder. I det arbetet ingår samtidigt att de djur som utsätts för djurförsök ska utsättas för så lite lidande som möjligt. Detta synsätt har i alla år styrt vårt arbete gentemot de etiska nämnderna, där huvuddelen av vår argumentering och lagda reservationer avser så kallat refine; sätt på vilket djurförsöken kan göras mindre plågsamma.

Djurens Rätt ställer mycket hårda krav på industrin, att djurförsöken ska avvecklas. Vårt inflytande på myndighetsnivå är dock i dagsläget ringa; trots de tiotusentals arbetstimmar som har lagts på närvaro i de etiska nämnderna de senaste 37 åren, så godkänns idag ca 99 % av alla ansökningar.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-satsen (13), och istället bifalla följande ändringsyrkande:
- ”Att det i strategiplaner och andra styrande dokument tydligt klargörs att Djuren Rätt arbetar enriktat för att ersätta alla djurförsök (replace), men att vi som strategiskt arbetssätt för att nå detta mål också kan arbeta med förfining (refine) och för att minska antalet försöksdjur (reduce).”

Första meningen av våra stadgar säger ”Förbundet Djurens Rätt har till ändamål att verka för avskaffande av plågsamma experiment på djur”. Förbundsstyrelsen finner denna skrivelse vara mer sann idag, än någonsin tidigare. Djurens Rätts kärna är att djur inte är försöksobjekt, och förbundsstyrelsen ser av stor vikt att denna grundinställning återspeglas inte bara i vårt arbete, utan också tydligt förtydligas i styrande dokument.

Att uttalat säga att vi som organisation ”inte enbart jobbar med ersättning av djurförsök” bedömer förbundsstyrelsen skulle otydliggöra och förringa vårt ideologiska ställningstagande.

Motionens att-sats 14

”Att [Djurens Rätt] stannar kvar och bedriver arbete på myndighetsnivå genom att delta i Jordbruksverkets olika grupper, samt fortsätter nominera djurrättsliga personer till de djurförsöksetiska nämnderna.”

Verksamhetens yttrande:

Det finns inget egenvärde i att stanna i Jordbruksverkets olika grupper, eller i de djurförsöksetiska nämnderna. Djurens Rätt har de senaste åren såväl avsagt oss uppdrag eller medlemskap i referensgrupper/branschsammanslutningar, som åtagit oss nya – såsom

Nationella Kommittén (som inom Jordbruksverkets ramar diskuterar djurförsöksfrågor).

Beslut att upphöra att nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna har fattats av förbundsstyrelsen. Det kommer fortsatt nomineras ledamöter som ska företräda djurskyddsintresset, dock inte av Djurens Rätt.

Frågan om att nominera eller ej har diskuterats i mer än 20 år. Problematiken med nämnderna har diskuterats och är väl kända för alla inblandade. Detta har påtalats till Jordbruksverket under mycket lång tid, men inget har hänt.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå att-sats 14

Förbundsstyrelsen ser det som mycket viktigt att vi återkommande ser över vår medverkan i sammanhang som är en del av det system som förtrycker djur, eller till och med underlättar och uppmuntrar till att djur används på olika sätt. Att ingå i sådana sammanhang kan i värsta fall påverka vår trovärdighet och legitimitet, urvattna våra ideologiska ståndpunkter, och vara till skada för vårt arbete.

Huruvida Djurens Rätt ska medverka i dessa sammanhang ska avgöras från fall till fall, och då vara grundat i strategiska avvägningar.

Vår bedömning i frågan om de djurförsöksetiska nämnderna är att de strukturella problemen är för stora för att motivera att Djurens Rätt som organisation fortsatt deltar i arbetet i nämnderna.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut
- att anse att-sats 1 besvarad, då den redan bifölls 2015
- att avslå att-sats 2
- att avslå att-sats 3
- att avslå att-sats 4
- att anse att-sats 5 besvarad, då den redan bifölls 2015
- att anse att-sats 6 besvarad, då den redan bifölls 2015
- att avslå att-sats 7 med hänvisning till att yrkande med snarlik ordalydelse bifölls på riksstämman 2015.
- att avslå att-sats 8
- att avslå att-sats 9
- att anse att-sats 10 besvarad, då den redan bifölls 2015 och genomförts
- att avslå att-sats 11
- att anse att-sats 12 besvarad, då den redan bifölls 2015
- att avslå att-sats 13 och istället bifalla följande ändringsyrkande: ”Att det i strategiplaner och andra styrande dokument tydligt klargörs att Djuren Rätt arbetar enriktat för att ersätta alla djurförsök (replace), men att vi som strategiskt arbetssätt för att nå detta mål också kan arbeta med förfining (refine) och för att minska antalet försöksdjur (reduce).”
- att avslå att-sats 14

3.1.2 Djurförsöksfrågan

Organisationen Djurens Rätt bildades på 1800-talet för att som det hette ”bekämpa det vetenskapliga djurplågeriet”. I § 1 ändamålsparagrafen står att ” Djurens Rätt har till ändamål att verka för avskaffande av plågsamma experiment på djur. Djurens rätt söker uppnå detta ändamål genom att samla, bekantgöra och belysa sakförhållanden angående det vetenskapliga djurplågeriet samt genom att befordra stiftanden av verksamma lagar däremot. Denna paragraf får inte ändras förrän Djurens Rätts syfte uppnåtts.”

Denna fråga har blivit sorgligt nedprioriterad trots att den är själva anledningen till att organisationen finns. Djurens Rätt sviker försöksdjuren. På försöksdjurens dag är det i bästa fall något enkelt på facebook, i vår medlemstidning finns mycket lite skrivet och ibland inget alls om försöksdjuren och i listan över beställningsmaterial finns mycket lite om djurförsök. Jämför med de kampanjer och aktiviteter som är runt vego t.ex., som inte alls är anledningen till att organisationen bildades och där det dessutom finns andra organisationer som arbetar med samma sak. Vid en titt på beställningslistan syns tydligt hur lågt prioriterad djurförsöksfrågan blivit.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag Djurens Rätts riksstämma besluta att:

1. prioritera upp djurförsöksfrågan till minst 80-talets nivå.

2. producera mer material om djurförsök ex affischer, flygblad och protestmaterial.

3. mer resurser ges till djurförsöksfrågan ex bör någon anställd få som arbetsuppgift att aktivt föra ut kunskaper och anordna kampanjer om olika djurförsök. Djurförsöksfrågan behöver synas mer. Det behövs någon som kan organisera utåtriktade aktiviteter i stil med vego.

4. ha ledamöter kvar i de djurförsöksetiska nämnderna och att ge dem det stöd och uppmuntran de behöver för att klara uppdraget.

5. samordna kampanjer om de djurförsök som våra ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna reserverar sig emot.

6. samarbeta tätare med vår egen forskningsstiftelse ”Forska utan djurförsök”. Där finns kompetensen.

7. uppmärksamma försöksdjurens dag med kampanjer/aktiviteter som är värda namnet.

8. fler artiklar och liknande publiceras om djurförsök och djurfri forskning i tidningen ”Djurens Rätt”.

Gunnel Petersson, Karlskrona
Karlskrona den 19 januari 2019

Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.2 Djurförsöksfrågan

Motionären lämnade in flera yrkanden. Yrkanden till motion 3.1.2. kommenteras här nedan var och en för sig, följt av en sammanställning över förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Motionens att-sats 1

”Prioritera upp djurförsöksfrågan till minst 80-talets nivå”

Verksamhetens yttrande:

Djurförsöksfrågan kommer utifrån det nya förslaget till verksamhetsinriktning att vara bland de frågor som har högsta politiska prioritet, då två av nio mål handlar om denna sakfråga. Utifrån de målsättningarna skulle Djurens Rätt fortsätta och vidareutveckla kampanjarbetet för försöksdjuren, skriva artiklar och synas i media, träffa politiker samt skapa nätverk som är gynnsamma för att nå framgång i sakfrågan.

Sakupplysning gällande §1 i våra stadgar då den ibland refereras till i liknande diskussioner; den avslutas med meningen ”Denna paragraf får inte ändras förrän Djurens Rätts syfte uppnåtts.” Det framstår idag som att den fanns med vid grundande 1882. Så är inte fallet dock, utan den har lagts till vid något tillfälle av en riksstämma under årens lopp. Våra arkiv är tyvärr inte heltäckande och någon stor undersökning av frågan har inte gjorts, men 1937 fanns nämnda mening inte med i stadgarna, däremot 1970. Djurens Rätts riksstämma har alltid rätt att fatta beslut om ändring av samtliga organisationens stadgar, om så önskas.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå motionens att-sats 1

Djurens Rätt håller hög nivå på detta område. Vi delar samtidigt motionärens bild om att vi hela tiden behöver förbättra vårt arbete och bli mer effektiva. En organisation som inte vågar förnya sig eller sitt arbete riskerar att stagnera, och vi är helt ense om att frågan behöver belysas i hela samhället. Däremot anser vi att frågan redan prioriteras högt i förslaget till verksamhetsinriktning 2019-2023.

Motionens att-sats 2

”Producera mer material om djurförsök ex affischer, flygblad och protestmaterial”

Verksamhetens yttrande:

Tryckt material är viktigt att arbeta med. Dock har en avgörande förändring skett i samhället där mer och mer av kommunikationen är digital, vilket Djurens Rätt anpassat sig till. För att nå fram med budskap på ett kostnadseffektivt sätt så behöver varje situation analyseras för sig.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att anse motionens att-sats 2 besvarad

Djurens Rätt ska fortsätta producera informationsmaterial för att nå fram med vårt budskap, men detta måste inte ske i tryckt form.

Motionens att-sats 3

”Mer resurser ges till djurförsöksfrågan ex bör någon anställd få som arbetsuppgift att aktivt föra ut kunskaper och anordna kampanjer om olika djurförsök. Djurförsöksfrågan behöver synas mer. Det behövs någon som kan organisera utåtriktade aktiviteter i stil med vego”

Verksamhetens yttrande:
Många av Djurens Rätts anställda arbetar på olika sätt med kampanjer. Hösten 2018 har en ny kampanjkoordinator anställts. Dessa arbetar med alla de kampanjer som Djurens Rätt genomför.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att anse motionens att-sats 3 besvarad

Det är viktigt att vi syns och utåtriktade kampanjer är ett bra sätt att göra detta på. Däremot måste form och omfattning av det utåtriktade arbetet bestämmas efter analys av vad som krävs för att nå de uppsatta målen. Målen bör i sin tur utgå från vilken skillnad som ska göras för djuren, snarare än hur denna skillnad uppnås.

Motionens att-sats 4

”ha ledamöter kvar i de djurförsöksetiska nämnderna och att ge dem det stöd och uppmuntran de behöver för att klara uppdraget”

Verksamhetens yttrande:
Beslut att upphöra att nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna har fattats av förbundsstyrelsen. Det kommer fortsatt nomineras ledamöter som ska företräda djurskyddsintresset, dock inte av Djurens Rätt.

Frågan om att nominera eller ej har diskuterats i mer än 20 år. Problematiken med nämnderna har diskuterats och är väl kända för alla inblandade. Detta har påtalats till Jordbruksverket under mycket lång tid, men inget har hänt.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå motionens att-sats 4

Förbundsstyrelsen ser det som mycket viktigt att vi återkommande ser över vår medverkan i sammanhang som är en del av det system som förtrycker djur, eller till och med underlättar och uppmuntrar till att djur används på olika sätt.

Vår bedömning är att de strukturella problemen är så omfattande att det inte är motiverat att Djurens Rätt som organisation fortsatt ska nominera till nämnderna – och att det är dags att gå vidare för att driva frågan på ett högre politiskt plan.

Motionens att-sats 5

”samordna kampanjer om de djurförsök som våra ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna reserverar sig emot”

Verksamhetens yttrande:

Det är viktigt med effektiva kampanjer som bidrar till måluppfyllelsen. Kampanjer inom djurförsöksfrågan kan absolut byggas kring enskilda djurförsök som ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna är kritiska mot. Dock är det en risk att på förhand besluta att kampanjer ska vara kopplade till just detta, då det riskerar att bakbinda organisationens handlingsutrymme.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå motionens att-sats 5

Den önskade effekten måste avgöra formen för våra kampanjer. En kampanj har i sig självt inget egenvärde.

Motionens att-sats 6

”samarbeta tätare med vår egen forskningsstiftelse ”Forska utan djurförsök”. Där finns kompetensen.”

Verksamhetens yttrande:

Djurens Rätt har kontakt med Forska utan djurförsök och andra organisationer. Vi samarbetar alltid om det finns en ömsesidig vinning i dessa frågor. Vi har tidigare bl.a. anordnat gemensamma seminarier i Almedalen och uppvaktat politiker tillsammans. Att skapa samarbeten och bygga allianser är viktigt och något vi hela tiden strävar efter att göra.

Som en sakupplysning är Forska utan djurförsök inte Djurens Rätts forskningsstiftelse. Forska utan djurförsök är en egen, fristående stiftelse. Djurens Rätt grundande stiftelsen 1964 och Djurens Rätts riksstämmoombud utsåg stiftelsens styrelse. För snart 10 år sedan beslöt stiftelsens styrelse att de själva skulle utse ny styrelse framgent, s.k. självsupplering, vilket gjort att det inte längre finns en formell koppling mellan de båda organisationerna.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att anse motionens att-sats 6 besvarad

Detta mot bakgrund av verksamhetens beskrivning av Djurens Rätts nuvarande samarbete med Forska utan djurförsök.

Motionens att-sats 7

”uppmärksamma försöksdjurens dag med kampanjer/aktiviteter som är värda namnet.”
Försöksdjurens dag uppmärksammas årligen. Det ingår i årsplaneringen, ”Djurrättsåret”.

Under 2018 uppmärksammades Försöksdjurens dag bl.a. genom en helsidesannons i tidningen Metro. I skrivande stund kommer en kampanjvecka att genomföras med fokus på att få ytterligare gehör för mer resurser till att ta fram djurfria alternativ. Vi hoppas att gensvaret för detta blir positivt!

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att anse motionens att-sats 7 besvarad

Detta mot bakgrund av verksamhetens beskrivning av Djurens Rätts årliga uppmärksammande av Försöksdjurens dag.

Motionens att-sats 8

” fler artiklar och liknande publiceras om djurförsök och djurfri forskning i tidningen ”Djurens Rätt”.”

Verksamhetens yttrande:
Tidningen har fler syften än sakfrågebevakning. Den ska utgöra ett mervärde för medlemskapet och bidra till att ökad medlemslojalitet. Det är viktigt att i medlemstidningen speglar hela Djurens Rätts verksamhet.

Hur mycket plats olika frågor ges i tidningen skiftar över tid, beroende på hur aktuellt ett ämne är i världen utanför Djurens Rätt eller om vi för stunden bedriver ett riktat arbete i frågan.

Djurförsöksfrågan har en given plats i tidningen då den är en av Djurens Rätts fyra huvudområden. Ett längre reportage om behovet av handlingsplaner mot djurförsök och för mer djurfri forskning finns att läsa i nummer 1/18.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att avslå motionens att-sats 8

Att via riksstämmobeslut mer detaljerat bestämma omfattningen på hur olika sakfrågor ska presenteras kan på sikt riskera att bidra till en obalanserad slutprodukt, sett till de olika syften tidningen har.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut
- att avslå yrkanden 1
- att avslå yrkanden 4
- att avslå yrkanden 5
- att avslå yrkanden 8

i övrigt anser vi motionen besvarad

3.1.3 Arbetet mot djurförsök

Utvecklingen gällande djurförsök går åt fel håll. En enkät som utförts av Vetenskapsrådet 2018 visar att svenska folket är mer positivt inställda till djurförsök nu än man var 2008. Djurförsök diskuteras sällan i media och ändå utsätts miljoner djur årligen för lidande och övergrepp i Sverige i onödiga och plågsamma försök. Var är debatten?

Påverka allmänheten

För att uppnå målet med att minska och ersätta djurförsök krävs att Djurens Rätt i större utsträckning jobbar för att skapa en tillräckligt stark opinion och röst för djuren så att politiker och beslutsfattande organ tvingas lyssna om de ska få sitta kvar vid makten. Djurens Rätt behöver prioritera att påverka allmänheten genom att informera om djurförsök, lyfta problem med och kritik mot djurförsök och plågsamma metoder samt ge förslag på hur de kan minskas och ersättas.

Djurens Rätt ska inte fokusera enbart på att ersätta djurförsök, den frågan fokuserar Forska utan djurförsök på och de kan allt om det. Det Djurens Rätt behöver fokusera på är att kritisera djurförsök och påverka allmänheten så att det finns en stark opinion mot djurförsök som kan få igenom förändringar på alla nivåer. Om ingen förstår varför djurförsök inte är bra så kommer de heller inte ersättas.

Djurförsöksarbetet är beroende av insyn i nämnderna

För att kunna kritisera djurförsöksindustrin och lyfta fram exempel på hur djur i försök utsätts för onödigt lidande samt andra lagbrott behöver Djurens Rätt få kunskap om detta. Djurens Rätt har sedan 1982 nominerat ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna och har tack vare detta haft ett mer formellt inflytande på myndighetsnivå och därmed kunnat påverka mer på djurförsöksområdet. Insynen i de djurförsöksetiska nämnderna har gett Djurens Rätt ett kunskapsövertag gentemot andra djurorganisationer men också gentemot forskarna och djurförsöksindustrin. De djurrättsliga ledamöterna i nämnden, EN-gruppen, vet vilka försök som utförs i Sverige, hur de utförs, vilket lidande djuren utsätts för, vilka alternativa metoder som används och kan påverka beslut som rör djur i försök direkt i nämnderna men även i de olika organ, kommittéer och utskott som funnits där djurförsök diskuteras.

De framgångar Djurens Rätt haft på djurförsöksområdet har varit beroende av att vi nominerat ledamöter till nämnderna och tillsammans drivit på en utveckling. Tyvärr har samarbetet mellan riks och våra ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna varit obefintligt i många år. Ett problem är att Djurens Rätt inte tar tillvara all den kunskap, kritik och förslag på hur man kan påverka som ledamöterna har och omsätter det i opinions- och politiskt påverkansarbete.

I stället för att utveckla samarbetet med de aktiva medlemmarna i nämnderna, i enlighet med tidigare riksstämmobeslut, beslutade Förbundsstyrelsen (FS) i februari 2018 att Djurens Rätt inte längre ska nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna. Ett mycket olyckligt beslut som tyvärr kommer få långtgående konsekvenser för djur i försök. Beslutet riskerar även att försämra Djurens Rätts möjligheter att få gehör politiskt för arbetet med en övergång till djurfri forskning.

En riksstämma som tar ställning mot djurförsök

Det är därför mycket viktigt att riksstämman bifaller denna motion så att arbetet mot djurförsök utvecklas och att Djurens Rätt satsar på arbetet mot djurförsök så att plågsamma djurförsök upphör så snart som möjligt och djurförsök ersätts med djurfria metoder för djurens skull.

Med ”DR” nedan avses Djurens Rätt.

Vi yrkar:

1. att DR samarbetar med Djurskyddet, Forska utan djurförsök och andra organisationer gällande arbetet mot djurförsök.

2. att DR bjuder in djurförsöksmotståndarna i de djurförsöksetiska nämnderna och andra som är mot djurförsök och skapar en arbetsgrupp för samarbete för framtagande av ny verksamhetsinriktning och annat material för opinionsbildning.

3. att DR lyfter fram och kritiserar olika former av djurplågeri som djur i försök utsätts för i minst två egenproducerade kampanjer per år.

4. att djur i försök är i fokus på en rikskonferens/riksstämma inom fyra år med fokus på att utbilda medlemmar i hur djurförsök kan kritiseras.

5. att DR skriver minst tre debattartiklar om djurförsök per år med fokus på kritik mot varför djurförsök inte är en bra modell. Artiklarna ska skickas till minst 10 olika tidningar.

6. att DR varje år tar minst tre initiativ för att få till stånd diskussioner om djurförsök i radio o TV.

7. att medlemstidningen Djurens Rätt i varje nummer har ett inslag rörande djurförsöksfrågan.

Medlemmar i Djurens Rätt och EN-gruppen:

Pernilla Nordström
Inge Skog
Lise-Lotte Norin
Gunnel Söderback
Jan-Erik Strömberg
Jennifer Gosser-Duncan
Inger Gruffman Gejel

Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.3 Om arbetet mot djurförsök

Motionären lämnade in flera yrkanden. Yrkanden till motion 3.1.3. kommenteras här nedan var och en för sig, följt av en sammanställning över förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Motionens att-sats 1

”att [Djurens Rätt] samarbetar med Djurskyddet [Sverige], Forska utan djurförsök och andra organisationer gällande arbetet mot djurförsök.”

Verksamhetens yttrande:

Djurens Rätt har redan idag kontakt med nämnda organisationer. Vi har också ett europeiskt nätverk som vi samarbetar med genom Eurogroup for Animals. Vi samarbetar alltid om det finns en ömsesidig vinning i dessa frågor. Vi har tidigare bl.a. anordnat gemensamma seminarier i Almedalen och uppvaktat politiker tillsammans.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att anse att-sats 1 som besvarad

Att skapa samarbeten och bygga allianser är viktigt och något Djurens Rätt hela tiden ska sträva efter att göra.

Motionens att-sats 2

”att [Djurens Rätt] bjuder in djurförsöksmotståndarna i de djurförsöksetiska nämnderna och andra som är mot djurförsök och skapar en arbetsgrupp för samarbete för framtagande av ny verksamhetsinriktning och annat material för opinionsbildning.”

Verksamhetens yttrande:

Djurens Rätt har en process för att ta fram en verksamhetsinriktning med utgångspunkt i de uppföljningar, analyser och utvärderingar som förbundsstyrelsen gör, liksom samråd och remissrundor som görs tillsammans med lokalorganisationerna vilka utgör den demokratiska basen i organisationen. Faktaunderlag, analys och materialframställning tillhandahålls/görs idag av verksamheten. Detta gäller alla områden Djurens Rätt arbetar med.

Det noteras att den grupp yrkandet i första hand avser i dagsläget är motionärerna själva. 6 av 7 motionärer sitter själva idag i djurförsöksetiska nämnder. Verksamheten bedömer att det vore olyckligt att frångå dagens arbetssätt då det riskerar att skapa en demokratisk obalans i framtagandet av förslag.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 2

Mot bakgrund av verksamhetens redogörelse för befintlig process.

Motionens att-sats 3

”att [Djurens Rätt] lyfter fram och kritiserar olika former av djurplågeri som djur i försök utsätts för i minst två egenproducerade kampanjer per år.”

Verksamhetens yttrande:

Yrkandet fanns med i en motion, skriven till stor del av samma motionärer som nu, som behandlades av riksstämman 2015 där detta avslogs, till förmån för ett beslut om att göra blixtaktioner. Detta beslut har genomförts och sker så fortsatt.

Under 2018 medverkade Djurens Rätt bl.a. i den internationella kampanjen Forever Against Animal Testing som samlade in mer än 8 miljoner namn till FN. Många lokalorganisationer bidrog i detta arbete genom att samla in namn. Vi har även ett pågående upprop om djurfri forskning, samt samlade sommaren 2018 in namn mot ett nytt djurhus ska byggas vid medicinska fakulteten i Lund för att lyfta alternativet metoder och behovet av resurser till dessa.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 3

Kampanjer inom området är något vi ska arbeta med. Dock ser vi ingen anledning att på förhand besluta ett särskilt antal kampanjer, utan bör istället ha önskad effekt i fokus i vår långsiktiga planering av kampanjer. Antalet kampanjer säger ingenting om hur god måluppfyllelsen blir.

Motionens att-sats 4

”att djur i försök är i fokus på en rikskonferens/riksstämma inom fyra år med fokus på att utbilda medlemmar i hur djurförsök kan kritiseras.”

Verksamhetens yttrande:

Yrkandet fanns med i en motion, skriven till stor del av samma motionärer som nu, som behandlades av riksstämman 2015 där detta bifölls. Det återfinns också ordagrant i motion 3.1.1. som lades fram 2017 och då bordlades.

Djurförsök var temat på rikskonferensen 2018. Under våren 2019 har en utbildning riktad till lokalt aktiva om djurförsök och vårt arbete med detta färdigställts. Andemeningen med yrkandet tolkar vi som att ge fler aktiva möjlighet att få lära sig mer om hur arbetet för djur i försök kan bedrivas. Detta svarar den nya utbildningen upp mot.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 4

Det är rimligt att fler av Djurens Rätts sakfrågor ges möjlighet att kunna vara i fokus på de två rikskonferenser som kommer anordnas de kommande fyra åren, med tanke på att rikskonferensen 2018 hade särskilt fokus på just djur i försök.

Motionens att-sats 5 samt 6

5. ”att [Djurens Rätt] skriver minst tre debattartiklar om djurförsök per år med fokus på kritik mot varför djurförsök inte är en bra modell. Artiklarna ska skickas till minst 10 olika tidningar.”
6. ”att [Djurens Rätt] varje år tar minst tre initiativ för att få till stånd diskussioner om djurförsök i radio o TV.”

Verksamhetens yttrande:

Yrkande 5 och 6 fanns med i en motion, skriven till stor del av samma motionärer som nu, som behandlades av riksstämman 2015 som avslog dem. De återfinns också ordagrant i motion 3.1.1. som lades fram 2017 och då bordlades.

Att skapa opinion via debattsidor, radio och tv är ett viktigt arbetssätt och det är något vi arbetar löpande med. Debattredaktioner (med undantag för lokala tidningar) kräver normalt sett att få exklusivt material varför en debattartikel oftast bara kan publiceras en gång. Arbetssättet som yrkandena föreskriver är inte det Djurens Rätt använder idag. I övrigt är ett mål om tre debattartiklar på tema djurförsök ett rimligt sådant. Kommunikationsinsatserna bör dock alltid läggas där de får störst effekt, vilket kan variera beroende på omvärldsfaktorer och interna resurser.

Förbundsstyrelsens förslag:

- att avslå att-sats 5 &6

Det ovan anförda har inte förändrats sedan samma yrkanden avslogs på riksstämman 2015.

Motionens att-sats 7

”att medlemstidningen Djurens Rätt i varje nummer har ett inslag rörande djurförsöksfrågan.”

Verksamhetens yttrande:

Medlemstidningen ska spegla Djurens Rätts mål och verksamhet. Djurförsöksfrågan har en given plats i tidningen då den är en av Djurens Rätt fyra huvudområden. Hur mycket plats olika frågor ges i tidningen skiftar över tid, beroende på hur aktuellt ett ämne är i världen utanför Djurens Rätt eller om vi för stunden bedriver ett riktat arbete i frågan.

Med det sagt så kommer det motionärerna efterfrågar i just denna motion fortsatt ingå i tidningen.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att anse att-sats 7 som besvarad

Att via riksstämmobeslut i detalj slå fast omfattningen på hur olika sakfrågor ska presenteras kan riskera att skapa en obalanserad slutprodukt, sett till de olika syften tidningen har.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut

- att anse yrkande 1 och 7 besvarade
- att avslå yrkande 2, 3, 4, 5 och 6

3.1.4 Djurförsöksetiska nämnderna

Fortsätt Djurens Rätts viktiga arbete för djuren i de djurförsöksetiska nämnderna.
Använd, och öka, de anslagna resurserna till Djurens Rätts arbete i nämnderna.
Använd reservationerna i kampanjer

Riksstämman är det högsta beslutande organet i Djurens Rätt. Förbundsstyrelsen ska förverkliga de beslut som riksstämman tagit.

På den senaste riksstämman (2017), beslöt stämman att tillföra mer resurser till hjälp för Djurens Rätts ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna.

Den 3:e februari 2018 beslöt emellertid förbundsstyrelsen att framledes inte nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna. Detta är helt emot andemeningen i stadgarnas portalparagraf, och helt emot det beslut som togs vid riksstämman 2017.

Det finns flera skäl till att Djurens Rätt fortsätter sitt viktiga arbete i de djurförsöksetiska nämnderna.

Det främsta är att skydda djuren. Under åren har Djurens Rätt genom sina representanter lyckats rädda många hundratusentals djur från stort lidande. Överger vi djuren genom att lämna nämnderna kommer detta omedelbart att upphöra. Djuren blir lidande.

Andra skäl är den indirekta påverkan på forskarna genom Djurens Rätts reservationer, som i kommande ansökningar kan ha fått forskaren att ändra sitt upplägg så att djurens lidande minskar. Sara Brandt har en viss insyn i de djurförsöksetiska nämnderna och vet hur mycket Djurens Rätts ledamöter kämpar för djuren. Många gånger har de kunnat få igenom ändringar som lett till mindre lidande för djuren. Ett enda djurförsök kan gälla i värsta fall 10 000-tals djur. För den enskilda råttan eller musen betyder det naturligtvis väldigt mycket!

Genom vår närvaro i nämnderna får vi också värdefull insyn och kunskaper för Djurens Rätts kampanjer.

Det har sagts att Djurens Rätt genom nämnderna “godkänner” djurförsök. Men i så fall “godkänner” Djurens Rätt djurförsök eftersom man stödjer 3R (dvs Ersätta, Minska och Förfina djurförsöken), som till två tredjedelar betyder stöd till djurförsök. Man kan i så fall också säga att Djurens Rätt “godkänner” att djur föds upp och dödas i livs¬medelsindustrin eftersom vi verkar för bättre förhållanden för djuren där.

Att arbeta i de djurförsöksetiska nämnderna är att arbeta på en konstitutionell arena, som till exempel i vapen¬exportnämnden. Man är emot vapenexport men gör vad man kan genom arbetet i nämnden.

Samtidigt som man verkar för att avskaffa ett system, ska man naturligtvis göra vad man kan för att mildra lidandet för systemets offer.

Djurens Rätt publicerade den 8:e januari 2017 på hemsidan: “Nederländernas regering har gått ut med en ambitiös plan att fasa ut i princip alla djurförsök till år 2025.”

Men detta är alldeles felaktigt. Det rapporten säger är att det främst är lagstadgade säkerhetstester som kan vara utfasade år 2025. Men sådana djurtester, till exempel toxicitetstester, utgör bara c:a 0,5 % av djurförsöken i Sverige. Andra djurförsök kan det enligt rapporten ta decennier att få bort.

I det holländska systemet för att minska eller undanröja djurs lidande i samband med djurförsök spelar deras regionala nämnder en viktig roll. För dem måste det verka obegripligt att en organisa¬tion som säger sig värna om försöksdjuren skulle vägra att delta i landets regionala nämnder.

Reservationerna som Djurens Rätts ledamöter skriver i de djurförsöksetiska nämnderna borde användas till kampanjer. Till exempel skrevs en mycket omfattande reservation mot ett försök att fixera suggor vid grisning. Den reservationen, och andra, kunde ha använts.

Mot bakgrund av detta yrkar Djurens Rätt Lund:

att Djurens Rätts förbundsstyrelse följer riksstämmans beslut 2017 att tillföra mer resurser till Djurens Rätts ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna för att fortsätta kämpa för försöksdjuren.

att förbundsstyrelsens beslut av den 3:e februari 2018 (om att lämna de etiska nämnderna) rivs upp.

att Djurens Rätt forsätter sitt viktiga arbete för djuren i de djurförsöksetiska nämnderna.

att reservationerna mot djurförsök används i olika kampanjer.

Motionens undertecknare är medlemmarna Sara Brandt och Jens Ingloff.

Den blev antagen av Djurens Rätt Lunds årsmöte den 2019-02-09. Djurens Rätt Lund ställer sig således bakom motionen och skickar den till riksstämman som en avdelningsmotion.

Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.4 Motion om Djurförsöksetiska nämnderna

Verksamhetens yttrande gällande motionen i sin helhet:

Motionärerna menar att beslutet om att inte nominera till etiska nämnder ska omprövas. Beslut att upphöra att nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna har fattats av förbundsstyrelsen under 2018.

Motionärerna lyfter upp beslut från riksstämman 2017. Verksamheten vill informera om att vår tjänsteperson som är ansvarig för djurförsöksfrågan har lagt fler arbetade timmar på att förbättra arbetsmiljön för EN-ledamöterna genom att i flera omgångar gjort påtryckningar till Jordbruksverket om hur vi anser att nämnderna behöver förändras, bland annat att det behövs anställda handläggare vid nämnderna som kan bistå ledamöterna. Vi har även lyft dessa problem med regeringen genom ministerns statssekreterare. Vi har inte fått något gehör för detta.

Den omprioritering av resurser som motionärerna ger uttryck för kommer att innebära att andra delar av verksamheten kommer att prioriteras bort. Vår bedömning är att mest nytta för flest djur gör vi genom att allokera resurser till att arbeta med andra delar av djurförsöksfrågan. Exempelvis genom att vårda vår relation till den nationella kommittén, prata med politiker, bygga nätverk inom forskarvärlden, bedriva kampanjarbete och göra avtryck i media.

Värt att notera är den nya möjlighet till att kritisera djurförsök mer från grunden, när vi själva inte deltar. Vi kan vara mycket mer kritiska än vad vi varit hittills och luta oss mot 37 års erfarenheter av att ha verkat inom systemet med de djurförsöksetiska nämnderna. Vi kan trycka på mot politiker och berätta om att här behövs en förändring. När det kommer till möjlighet att lyfta frågan i kampanjer eller till andra parter så anser verksamheten att vi faktiskt får fler vinklar att göra detta på när vi står utanför nämnderna. Detta vägs mot nyttan med att sitta i nämnderna och den övervägande nyttan kan vi i dagsläget inte riktigt se.

Motionärerna lämnade in flera yrkanden. Förbundsstyrelsens yttrande till dem följer nedan var och en för sig.

Motionens att-sats 1

”att Djurens Rätts förbundsstyrelse följer riksstämmans beslut 2017 att tillföra mer resurser till Djurens Rätts ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna för att fortsätta kämpa för försöksdjuren.”

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 1

Förbundsstyrelsen vill uppmärksamma att beslutet har följts. Mot bakgrund av verksamhetens analys av rådande förutsättningar bör Djurens Rätt pröva nya vägar i arbetet för försöksdjuren.

Utgångsläget för Djurens Rätt nu är att driva på för mer resurser till djurfria alternativ och att konkreta handlingsplaner för utfasning av djurförsök upprättas, dvs. lägga fokus på det tredje R:et i 3R – Replace. Ersätta djurförsöken. Detta ligger mer i linje med vår portalparagraf och djurrättsliga grundsyn.

Motionens att-sats 2

”att förbundsstyrelsens beslut av den 3:e februari 2018 (om att lämna de etiska nämnderna) rivs upp.”

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 2

Just från februari 2018 finns inte längre något beslut att riva upp. Förbundsstyrelsen bjöd in två ledamöter från djurförsöksetiska nämnder för en dragning av aktuellt läge i frågan, i samband med vårt möte september 2018, för att senare kunna ompröva beslutet. Beslutet om att lämna de etiska nämnderna omprövades i december 2018 – med samma utfall.

Motionens att-sats 3

”att Djurens Rätt fortsätter sitt viktiga arbete för djuren i de djurförsöksetiska nämnderna.”

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 3

Djurens Rätt som organisation bedriver inte något eget arbete i de djurförsöksetiska nämnderna. Det Djurens Rätt gjort tidigare är att nominera ledamöter som sedan utses av Jordbruksverket. Utgångspunkten är att två av tolv ledamöter nomineras av djurskyddsorganisationer. Detta kommer fortsatt ske, dock av andra än Djurens Rätt.

Motionens att-sats 4

”att reservationerna mot djurförsök används i olika kampanjer.”

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:

- att avslå att-sats 4

Det finns alltid många olika perspektiv som är värda att kampanja kring och lyfta till media. Det som motionärerna föreslår är ett och det är något Djurens Rätt gjort och kommer att göra. Djurens Rätt kommer fortsätta lyfta fall som behandlats i nämnderna, både med eller utan reservationer. Det sistnämnda är viktigt då merparten av alla djurförsök godkänns, utan reservationer.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut

- att avslå yrkande 1
- att avslå yrkande 2
- att avslå yrkande 3
- att avslå yrkande 4

3.1.5 Prioritera upp djurförsöksfrågan

Det gäller att ta vara på aktuella händelser som sker i samhället för att kunna göra så stor skillnad som möjligt för djuren. På sistone har vi sett vilken stor potential djurförsöksfrågan har att skapa opinion, i synnerhet när det gäller djur som av allmänheten betraktas som sällskapsdjur/familjemedlemmar. Genom att uppmärksamma särskilda fall kan vi på så vis skapa opinion och sannolikt också öka i medlemsantal.

Mot bakgrund av detta yrkar vi:

att djurförsöksfrågan prioriteras upp

Styrelsen för Djurens Rätt Karlskrona genom Ami Niglöv
Denna motion har antagits av Djurens Rätt Karlskronas årsmöte 2019-02-13
Karlskrona 2019-02-13

Riksorganisationens yttrande till motion:
3.1.5 Prioritera upp djurförsöksfrågan

Verksamhetens yttrande om motionen i sin helhet:
Vi håller med motionärerna om att Djurens Rätt ska ta till vara på de chanser som ges för att lyfta frågan om djurförsök. Det är viktigt att vi fortsätter att bygga en organisation som hela tiden kan observera och agera när händelser sker i samhället. Vissa händelser lyfts och tas upp av andra organisationer och de blir då väldigt sammankopplade med frågan. Det är bra att andra organisationer som verkar för samma sak kan lyfta frågan, däremot kan det bli svårt för Djurens Rätt att hitta en ingång på exakt samma fråga. Den aktuella frågan förknippas snabbt med en aktör. Ofta i ett sådant läge behöver vi hitta ett annat grepp och inte sällan handlar det om att föra upp djurförsöksfrågan på den politiska agendan.

Djurförsöksfrågan är högt prioriterad av organisationen och vi verkar för frågan på flera olika plan. Sedan valet 2018 har Djurens Rätt haft en intensiv period av möten med beslutsfattare. I dessa möten har djurförsöksfrågan en tydlig plats och vi har knutit nya, värdefulla kontakter. Till detta kommer att vi de senaste åren besöker merparten av alla riksdagspartiers årliga kongresser. Där är djurförsök i topp tre av de prioriterade frågorna att lyfta med politikerna vi möter där. Mer personella resurser har tillförts detta område under 2019.

Frågan om att lyfta situationen för djur i samband med djurförsök har gjorts och görs primärt genom våra sociala medier och kampanjer, där genomslaget är bra. Djurens Rätt har även under 2018 varit med och genomfört en av de kanske största kampanjerna någonsin inom djurförsöksområdet genom att vara den svenska samarbetspartnern i The Body Shops kampanj – ”Forever against animal testing”. Kampanjen startade sommaren 2017 och avslutades med att åtta miljoner namnunderskrifter lämnades in till FN hösten 2018, där Djurens Rätts förbundsordförande deltog. Djurens Rätt har även ett pågående upprop för djurfri forskning som kommer att användas för att trycka på makthavare i frågan. Vi har även samlat in namn mot djurtester för Botox och tidigare drivit kampanjerna ”Försök inte med mig” (egen kampanj) och ”Clean Up Cruelty” (europeisk samarbetskampanj).

Ytterligare en kampanj planeras i skrivande stund inför Försöksdjurens dag 2019 då vi kommer lyfta enskilda och regionala fall av djurförsök och stärka upp med annonsering för att nå ut brett.

Förbundsstyrelsens förslag och yttrande:
- att anse motionen som besvarad

Vi delar motionärens bild av att djurförsök är en central fråga för vår organisation. Lyckligtvis har förutsättningarna för Djurens Rätt att nå genomslag i försöksdjursfrågor förbättrats avsevärt de senaste åren. I två av de nio riktningsmål förbundsstyrelsen föreslår 2019-2023 ges sakfrågan fullt fokus.

3.1.6 Ändra beslut om etiska nämnder

Riksstämman beslutade i maj 2015 att stödja Djurens Rätts ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna. Och på riksstämman 2017 beslutades ”Att Djurens Rätt tillför resurser för att bistå med kunskap och råd till Djurens Rätts medlemmar i de djurförsöksetiska nämnderna”.

Det står alltså helt klart att Djurens Rätts medlemmar vill ha fortsatt närvaro i de djurförsöksetiska nämnderna.

Helt emot stämmornas vilja och beslut, beslutade förbundsstyrelsen 2018-02-03 ” Beslutas att Djurens Rätt framledes avstår från att nominera ledamöter till de regionala djurförsöksetiska nämnderna”. Mot beslutet reserverades sig en ledamot i förbundsstyrelsen. – Förbundsstyrelsens beslut hemlighölls länge. Det blev känt först efter flera månader.

Mot bakgrund av förbundsstyrelsens brott mot riksstämmobesluten 2015 och 2017 genom att besluta att inte längre nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna, yrkar vi att riksstämman beslutar:

- att förbundsstyrelsen omedelbart avgår (dock inte den ledamot som reserverade sig)
- att upphäva förbundsstyrelsens beslut att inte längre nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna .

Kättilstorp 2019-03-14
Lena Dirsäter
Ulrika Hansson

Riksorganisationens yttrande till motion: 3.1.6: Angående Ändra beslut om etiska nämnder

Verksamhetens yttrande:
Motionärerna menar att beslutet om att inte nominera till etiska nämnder ska omprövas.

Beslut att upphöra att nominera ledamöter till de djurförsöksetiska nämnderna har fattats av förbundsstyrelsen under 2018. Problematiken med nämnderna har diskuterats och är väl kända för alla inblandade. Detta har påtalats till Jordbruksverket under mycket lång tid, men inget har hänt. Vår bedömning är att de strukturella problemen är så omfattande att det inte är motiverat att Djurens Rätt som organisation fortsatt ska nominera till nämnderna – och att det är dags att gå vidare för att driva frågan på ett högre politiskt plan.

Motionärerna lyfter upp beslut från riksstämman 2017. Verksamheten vill informera om att vår ansvarige för djurförsöksfrågan har lagt fler arbetade timmar på att förbättra arbetsmiljön för EN-ledamöterna genom att i flera omgångar gjort påtryckningar till Jordbruksverket om hur vi anser att nämnderna behöver förändras, bland annat att det behövs anställda handläggare vid nämnderna som kan bistå ledamöterna. Vi har även lyft dessa problem med regeringen genom ministerns statssekreterare. Vi har inte fått något gehör för detta.

Den omprioritering av resurser som motionärerna ger uttryck för kommer att innebära att andra delar av verksamheten kommer att prioriteras bort. Vår bedömning är att mest nytta för flest djur gör vi genom att allokera resurser till att arbeta med andra delar av djurförsöksfrågan. Exempelvis genom att vårda vår relation till den nationella kommittén, prata med politiker, bygga nätverk inom forskarvärlden, bedriva kampanjarbete och göra avtryck i media.

Värt att notera är den nya möjlighet till att kritisera djurförsök mer från grunden, när vi själva inte deltar. Vi kan vara mycket mer kritiska än vad vi varit hittills och luta oss mot 37 års erfarenheter av att ha verkat inom systemet med de djurförsöksetiska nämnderna. Vi kan trycka på mot politiker och berätta om att här behövs en förändring. När det kommer till möjlighet att lyfta frågan i kampanjer eller till andra parter så anser verksamheten att vi faktiskt får fler vinklar att göra detta på när vi står utanför nämnderna. Detta vägs mot nyttan med att sitta i nämnderna och den övervägande nyttan kan vi i dagsläget inte riktigt se.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut
Bedömningen av läget i frågan är de samma som 2018, och därför föreslås stämman:
- att avslå yrkanden 2

Förbundsstyrelsen avstår från att ge stämman beslutsförslag om yrkanden 1, men vill framhålla att vi inte uppfattar att detta skulle gå emot något stämmobeslut.

4.1.1 Angående tidningen Djurens Rätt

Motionen antogs på Djurens Rätt Stockholms årsmöte den 09-02-2019 med 9 röster för och 7 emot och skickas därför in i lokalavdelningens namn. Motionen är skriven av följande medlem: Carin Holmberg (Halmstadsvägen 57, 121 53 Johanneshov).

Djurens rätt tidning har genomgått många förändringar och har också varit en källa till såväl konflikter som intressanta diskussioner. Det är därför med viss bävan som jag skriver denna motion.

Jag upplever att tidningen idag har blivit lite av ett livstilsmagasin som ger produktinformation om vegansk mat och kändisreportage. Det är ämnen som ganska väl fylls också av tidningar som Vegomagasinet. Tidigare har Djurens rätt tidning varit den enda tidning i Sverige som drivit politiska djurrättsfrågor, skrivit fördjupande kulturartikar ur ett djurrättsperspektiv och också gjort grävande reportage för att synliggöra djurförtryck. Ämnen som inte står att finna i dagens version av tidningen.

Att driva vegofrågan har varit ett framgångsrecept i dubbel bemärkelse men djurrättsrörelsen kan inte stanna här utan måste gå vidare. Ett sätt att jämna marken för ytterligare förändringar är att driva djurrättsfrågor politiskt och ha makten över vad som skrivs och hur det skrivs.

Jag föreslår med bakgrund av ovanstående:

Att förbundsstyrelsen ser över tidningen Djurens rätts uppdrag och ser till att tidningen får ett uppdrag att skriva politiska och kulturella och grävande artiklar ur ett djurrättsligt perspektiv.

Att förbundsstyrelsen påbörjar denna förändring skyndsamt.

Att Stockholmsavdelningen ställer sig bakom denna motion och driver på den årsmötet 2019.

Riksorganisationens yttrande till motion:
4.1.1. Angående Tidningen Djurens Rätt

Verksamhetens yttrande:
Motionären yrkar för att förbundsstyrelsen ska se över tidningen Djurens Rätts uppdrag och se till att tidningen får ett uppdrag att skriva politiska och kulturella och grävande artiklar ur ett djurrättsligt perspektiv. Samt att detta ska ske skyndsamt.

Tidningen Djurens Rätt har idag ett brett upplägg då den går ut till den breda målgrupp som utgör Djurens Rätts över 45 000 medlemmar. Tidningen återfinns även på flera hundra bibliotek och andra institutioner där förkunskapen om djurrätt och djuretik är av varierande grad. Då Djurens Rätt har växt mycket under de senaste fem-sex åren så består vår medlemsbas också av en relativt stor andel nya medlemmar.

Det är viktigt att tidningen förblir ett forum som bjuder in en bred grupp av människor som är intresserade av djurrätts- och djurskyddsfrågor. Idag täcker tidningen in följande områden; Resumé, Profilen, Ett tema för det aktuella numret, Fokus, Konsument, Kultur, Familjedjur, Aktivist.

Områdena är framtagna för att täcka in ett brett perspektiv på djurrätt och djurskydd. Varje nummer präglas av ett tema där fördjupande artiklar får utrymme. Här återfinns delar av det som önskas i motionen. Inför valet 2018 gjordes en extra satsning på den politiska granskningen, där arbetet som alla riksdagspartier gjort under mandatperioden granskades och betygsattes. Liksom att få fram svar på de viktigaste frågorna som Djurens Rätt ville ställa. Resultatet blev den mest omfångsrika tidning som Djurens Rätt gjort på minst 15 år.

I Djurens Rätts medlemsundersökning som genomfördes 2015 så framkom att 77 % uppger att de alltid eller oftast läser tidningen och 80 % tycker att tidningen är bra eller mycket bra. Vi vet också att nästan 40 % av medlemmarna har påverkats till att äta mer vego (helt eller delvis) efter att de blivit medlemmar i Djurens Rätt.

Tidningen har en viktig roll och möjlighet att lyfta det veganska som en väg för att göra skillnad för djuren. Konsumentsidorna i tidningen tar detta vidare till andra områden än mat.

Att Djurens Rätt jobbar mycket med profiler och kändisar, och att det är just dessa som förekommer på tidningens omslag är ett medvetet val för att visa på personer som våra medlemmar kan identifiera sig med och låta sig inspireras av.

Förbundsstyrelsens yttrande:
Som verksamheten redogör för är den generella responsen kring tidningen idag mycket positiv.
En inte desto mindre viktig aspekt är att nuvarande inriktning innebär en stor effekt för djuren,
i form av fler djurvänliga val hos många medlemmar och intressenter.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut:
- att avslå motionens att-sats 1 om att se över Tidningen Djurens Rätts innehåll.
- att även avslå motionens att-sats 2 om att göra detta skyndsamt.

4.1.2 Om kommunikation till medlemmar

Bakgrund

Datorn har slagit ut och tagit över telefonen, kameran och armbandsuret, människor kan inte gå ens två meter i trafiken analogt, föräldrar kan inte ha ögonkontakt med sina egna barn eller kolla om de drunknar på badhusen, textförståelse och ordförråd minskar, tonåringar håller upp skärmar framför varandras ansikten och vänner som ses på fik ser bara skärmen. Datorn ska kännas mot kroppen 24 timmar om dygnet och drogen vara i blodet helst innan man vaknar. När unga drar den med sig upp i sängen och slutar ha sex med sin partner är det tydligt att det handlar om en gigantisk förändring, ett paradigmskifte, ett missbruk.

I en sådan tid är det lätt att tro att mänskliga rättigheter inte bara är, utan också ska vara, knutna till datorinnehav och användning. En sådan tro, vare sig den är öppet redovisad eller bara aningslöst får bre ut sig, gödd av dimmiga antaganden utan granskning, kommer alltid att påverka hur människor och deras organisationer kommunicerar.

En förutsättning för mänskliga rättigheter är demokrati. En förutsättning för demokrati är kommunikation. För medlemmar i Djurens Rätt innebär det att man kontinuerligt får en uppsjö reklammail om olika DR-kampanjer via e-post, trots att inte ens information om årsmöten, hur medlemmar kandiderar och förslag från valberedning tycks vara viktiga nog för att vara med i ett enda utskick. Istället kommer ett brev, för sent, när det redan också är för sent att påverka vilka valberedningen ska föreslå till uppdrag. Att få någon information alls om aktivistgruppens kommande aktiviteter under terminerna är det bara att glömma.

Därför föreslås:

att Djurens Rätt verkar för att alla medlemmar i tid ska få tillgång till grundläggande information om årsmöten, riksstämmor och liknande, samt om möjligheter att kandidera till uppdrag och ge förslag i motioner.

att Djurens Rätt tar fram en nationell kommunikationsplan som beskriver hur organisationen kan och bör kommunicera med sina olika medlemmar.

att den nationella kommunikationsplanen redovisas på en rikskonferens, och går på remissrunda till lokalavdelningarna.

Jack Ljungren

Riksorganisationens yttrande till motion:
4.1.2. Om kommunikation till medlemmar

Verksamhetens yttrande:
Det är inte Djurens Rätts uppdrag att förändra mediekonsumtionen i dagens samhälle. Snarare måste vi använda utvecklingen för att på bästa och det mest effektiva sättet nå ut med våra frågor och göra skillnad för djuren. Detta gör vi genom att arbeta med en rad olika kommunikationsverktyg, kanaler och målgrupper. I detta motionssvar redogörs endast för huvuddragen i kommunikationsarbetet.

Det motionären föreslår arbetas det med. Med det sagt går det alltid att bli bättre på den en gör. Utvärderingen av arbetet kring årets årsmöten har ringat in områden där det finns lite extra utvecklingspotential. En åtgärd som ska genomföras är att infoga en blänkare i sista numret av medlemstidningen om att det snart är dags för årsmöten. Detta för att nå ut till alla medlemmar, oavsett om de har tillgång till våra digitala kanaler eller ej. Detta i stil med den tydliga information från riksorganisationens valberedning som fanns med i nummer 4/18 av medlemstidningen och det arbetssätt som redan finns för Rädda Djuren-klubben.

Här ges en liten bakgrund till kommunikationsarbetet i stort; Djurens Rätt har idag en kommunikationsplan för varje år. Utöver det finns dokumentet ”Djurrättsåret” som mer specifikt rör de områden som är aktuella för aktiva medlemmar och lokalorganisationer. Detta kommuniceras ut löpande under året och påminns om inför varje kvartal och inför stora händelser. Aktiva medlemmar får även information genom ett riktat aktivistnyhetsbrev som går ut varje månad. Utöver detta finns separata kampanjplaner och kommunikationsplaner för enskilda stora projekt som exempelvis mässorna Vegovision och alla stora kampanjer.

Vidare har Djurens Rätt en kommunikationspolicy som beskriver vägar för kommunikation i organisationen. Befintliga dokument och kommunikationsplaner uppfyller redan kravet om en nationell kommunikationsplan. När kommunikationsinsatserna planeras utgår vi alltid från Djurens Rätts verksamhetsinriktning och andra befintliga styrdokument.

Ansvaret för att sedan omsätta verksamhetsinriktning i praktiken och de kommunikationsinsatser som tillhör ligger till stor del på verksamheten och de tjänstepersoner som arbetar med utåtriktat arbete. En av tankarna med föreslagen verksamhetsinriktning är att fler tillfällen ska ges lokalorganisationerna att bidra med förslag och idéer löpande under året och inte bara på en riksstämma en gång vartannat år. Ovan nämnda ”Djurrättsåret” är ett viktigt dokument som ska skickas på remiss till lokalorganisationerna. Kommunikationsplanen formas till stor del av detta dokument, vilket gör ytterligare en remissrunda mindre nödvändig. Många insatser som Djurens Rätt genomför baseras på förslag eller positiva exempel från medlemmar och/eller lokalorganisationer. Exempelvis är succén med fjäderfria kommuner ett initiativ från Djurens Rätt Lund och Vegovision som började som ett lokalt projekt av Djurens Rätt Umeå.

Förbundsstyrelsens yttrande:

Vi måste ständigt se över och vidareutveckla Djurens Rätts demokratiska struktur. Förbundsstyrelsen uppfattar det som att frågan rör lokalavdelningsnivå, och diskuterar gärna frågan vidare med lokalorganisationer under perioden, för att tillsammans titta vidare på vad som kan göras för att underlätta och förbättra kommunikationen gentemot medlemmar.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut

- att anse motionens första att-sats om att Djurens Rätt verkar för att alla medlemmar i tid ska få tillgång till grundläggande information om årsmöten, riksstämmor och liknande, samt om möjligheter att kandidera till uppdrag och ge förslag i motioner som besvarad
- att anse motionens första att-sats om att Djurens Rätt tar fram en nationell kommunikationsplan som beskriver hur organisationen kan och bör kommunicera med sina olika medlemmar som besvarad
- att avslå motionens tredje att-sats om att den nationella kommunikationsplanen redovisas på en rikskonferens, och går på remissrunda till lokalavdelningarna.

Valberedningens förslag till förbundsstyrelse

Valberedningens arbetssätt

Valberedningen har tagit in nomineringar och genomfört intervjuer. I alla intervjuer, med några få undantag, har vi varit två från valberedningen för att få ett bredare perspektiv. Vårt primära arbetssätt som grupp har varit att kommunicera via meddelanden och telefonkonferens över internet och jobbat tillsammans i dokument på molntjänster.

När vi samlat in nomineringar har vi gått ut i vissa grupper på Facebook, vi har haft en egen Facebooksida och gjort ett formulär för att kunna ta emot nomineringar. Vi har även använt vårt egna kontaktnät och tagit emot intresse genom privata meddelanden. Vi har också nått ut via Djurens Rätts medlemstidning. Vi har genomfört intervjuer med alla i förbundsstyrelsen samt vissa anställda.

Medlemmarna bygger organisationen. För att valberedningen ska kunna genomföra sitt arbete måste vi få hjälp av medlemmarna med nomineringar. Vi har fått in bra nomineringar men de har varit få. Många nomineringar kom in runt årsskiftet. Vi hade önskat att vi fick mer stöd, som vi bad om, från riksorganisationen att nå ut.

I år har vi också haft uppdraget att hitta och föreslå en ny förbundsordförande till Djurens Rätt. Det är ett seriöst och viktigt uppdrag och vi känner oss nöjda med den nominering vi lagt fram. Camilla Bergvall har ett brett stöd som förbundsordförande då vi har fått in flera nomineringar för just henne till förbundsordförande.

Ordförande

Camilla Bergvall, 29 år, Malmö

Jag har en kandidatexamen i Medie- och Kommunikationsvetenskap och några ytterligare högskolepoäng i bland annat genusvetenskap och litteratur. Under de senaste åren har jag jobbat som verksamhetsutvecklare i folkbildning på ett studieförbund. Jag är också engagerad i feministiska frågor och hbtq-frågor i min hemstad Helsingborg. När det finns lite tid över så läser jag gärna, umgås med min katt Pelle och lagar god vegansk mat.

Min resa i Djurens Rätt började via sommarturnén för tio år sedan. Sedan dess har jag varit ordförande och aktiv i flera lokalorganisationer, ledamot och vice ordförande i Förbundsstyrelsen och i över sju år sammankallande för den nationella arbetsgruppen för pälsfrågor. Att pälsdjursfarmningen ska avvecklas är en av de frågor som ligger mig närmast hjärtat. Jag brinner också för att underlätta för fler att välja veganskt i vardagen, men också för att vi måste få till en lagstiftning och samhällsstruktur som inte bygger på att djur ses som varor.

För mig sticker Djurens Rätt ut bland ideella organisationer genom sin tydliga bas i gräsrötterna, i lokalorganisationerna och hur högt det ideella engagemanget värderas. I takt med att organisationen växer och att formerna för hur människor engagerar sig förändras tror jag att Förbundsstyrelsen behöver skapa långsiktiga strategier för att stärka och säkra det lokala och ideella engagemanget. Det vore ett hedersuppdrag att vara en del av det arbetet och att bidra med mina erfarenheter och kompetenser i arbetet för att Djurens Rätts envisa och långsiktiga arbete ska fortsätta – tills vi ser en värld där alla djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv.

Valberedningens motivering till nomineringen av Camilla Bergvall

Camilla har suttit i förbundsstyrelsen tidigare. Hon var med och implementerade jämställdhetsarbetet, med ny jämställdhetsplan och –handbok, samt har tagit fram aktivisthandboken ”Förändra”. Camilla har även visat engagemang och kompetens genom sitt arbete i Djurens Rätts Pälsgrupp, där bland annat analyser av länsstyrelsernas rapporter från minkfarmar gjorts, och genom engagemang i andra föreningar som hon varit med och startat lokalt i Helsingborg. Genom detta engagemang har hon även representationsvana och är mediavan. Valberedningen väljer att nominera Camilla Bergvall för att hon har ett driv och ett engagemang som kan entusiasmera andra.

Ledamöter

Tina Hogevik, 27 år, Stockholm

Jag blev vegan 2007, och har sedan dess engagerat mig inom olika delar av Djurens Rätt. Sitter i förbundsstyrelsen 2015 och utsågs 2017 till förste vice ordförande. Sedan januari 2018 är jag deltidsarvoderad för att sköta styrelsens administration och strategiarbete. I december 2018 blev jag tf förbundsordförande, och sitter på posten fram till och med stämman.

Vår rörelse befinner sig just nu i en mycket spännande era. Med det engagemang och kunskapsspann som finns inom Djurens Rätt är jag helt övertygad om att vi kan uppnå våra högt satta mål. Senaste årens framgångar med Vegovision och buräggsarbetet är fantastiska exempel på vad vi kan åstadkomma tillsammans.

Djurens Rätt har varit en stor del av mitt liv sedan jag var 16 år. Att få följa den utveckling som skett av organisationen sedan dess har varit en helt otrolig resa. Får jag förtroende att fortsätta den fyra år till inom just FS kommer jag att verka för ökad effektivitet och sammanhållning.

Valberedningens motivering till nomineringen av Tina Hogevik

Tina har varit medlem av förbundsstyrelsen under lång tid och nu senast som vice ordförande och tf förbundsordförande. Tina har lång erfarenhet inom Djurens Rätt som ideellt aktiv både på lokal nivå och på riksnivå men också på sommarturnéerna. Tinas strategiska synvinkel är användbar för Djurens Rätts arbete. Hon har också haft en nära kontakt med lokalorganisationerna för att de ska veta vad förbundsstyrelsen gör. Tina har varit en stor tillgång i arbetet inom förbundsstyrelsen där hon fört diskussioner framåt som utvecklat Djurens Rätt i en positiv utveckling.

Sofia Kamlund, 28 år, Helsingborg

Mitt engagemang föddes lokalt i Djurens Rätt Helsingborg-Höganäs, där jag varit aktiv sedan 2012 och nu är kassör. Jag har sedan 2015 suttit i förbundsstyrelsen och de senaste två åren som andre vice och senare förste vice ordförande. Jag har doktorerat i biologi och skrivit en avhandling om bröstcancerforskning med alternativa metoder till djurförsök – en av mina hjärtefrågor. Jag har under de senaste åren delat med mig av mina tankar ”inifrån” forskningen när det gäller alternativ till djurförsök. Jag vill gärna fortsätta att vara med och utveckla Djurens Rätts strategiska arbete på detta området. Jag sitter också i andra styrelser från vilka jag tar med mig erfarenhet om styrelsearbete som verktyg för att strategiskt utveckla organisationen. På fritiden styrkelyfter jag och jag hoppas att jag inspirera till att även veganer kan vara starka. Jag hoppas att jag får ert förtroende att fortsätta i förbundsstyrelsen en mandatperiod till.

Valberedningens motivering till nomineringen av Sofia Kamlund

Sofia Kamlund sitter på kunskap, insyn och erfarenhet både vad gäller hur kommunalpolitik fungerar och om djurförsök och hur dess alternativ ser ut. Hon har även erfarenhet av lokalt föreningsengagemang inom Djurens Rätt samt flera års erfarenhet inom förbundsstyrelsen. Valberedningen väljer att nominera Sofia Kamlund för hennes föreningserfarenhet och kunskap inom sakfrågor.

Tommy Ringlöw, 23 år, Umeå

Mitt namn är Tommy Ringlöw och jag har suttit i förbundsstyrelsen nu i två år. Det har varit två väldigt lärorika år där jag känt mig väldigt delaktig i det långsiktiga djurrättsarbetet. Jag har varit aktiv inom Djurens Rätt sedan 2014. Under den tiden har jag arrangerat och volontärarbetat på Vegovision, besökt riksstämmor och -konferenser, deltagit i Förändraprojektet, pratat i radio mm.

För mig är det långsiktiga förändringar och strategier som driver mitt engagemang inom förbundsstyrelsen. Främst frågor kring djuren i livsmedelsindustrin samt organisatoriska frågor, såsom, hur vi kan fortsätta vara en aktiv organisation med många brinnande eldsjälar. Jag tror att jag passar bra i förbundsstyrelsen genom mina många år som aktiv då jag anser det perspektivet vara jätteviktigt inom alla nivåer i Djurens Rätt. Jag hoppas ni har fortsatt förtroende för mig, så lovar jag att fortsätta göra mitt yttersta för att Djurens Rätt ska bli en så bra organisation som möjligt!

Valberedningens motivering till nomineringen av Tommy Ringlöw

Efter två år i förbundsstyrelsen har Tommy kommit in bra i styrelsearbetet och visat sig vara en tillgång med sitt engagemang. Han har lokal förankring och har aktiverat sig både lokalt och nationellt i Djurens Rätt. Valberedningen anser att Tommy hittills varit en god tillgång för förbundsstyrelsen och att han kan bidra till att driva organisationen framåt.

Peter Holmberg, 37 år, Stockholm

Arbetar som global PR-chef för varumärket Marshall på företaget Zound Industries. Arbetade tidigare som PR-chef på Visit Sweden och före dess som PR-konsult. Kommer från början ifrån Trelleborg och är utbildad inom strategisk kommunikation vid Lunds Universitet. Bor på Södermalm i Stockholm med fru och en två år gammal son. Medlem i Djurens Rätt i ca 15 år och har under de senaste fem åren varit en del av föreningens pälsgrupp på ideell basis. Har även tidigare i mitt arbete drivit opinion för växtbaserad kost, framför allt växtbaserade mejerialternativ. Brinner för mat-/kostfrågor och är på privat plan väldigt engagerad i utvecklingen av veganskt matutbud, både gällande livsmedel och restaurang. Är parallellt även mycket intresserad av pälsfrågan och politik/opinionsbildning kring ämnet.

Valberedningens motivering till nomineringen av Peter Holmberg

Peter har en gedigen kunskap inom kommunikation och PR som kan vara till stor nytta för Djurens Rätt som alltid behöver nå ut med positiva och engagerande budskap till allmänheten. Valberedningen anser att Peters strategiska tänkande kombinerat med hans erfarenhet från pälsgruppen och engagemang för veganskt matutbud gör honom till ett värdefullt tillskott till förbundsstyrelsen.

Fyllnadsval

Sara Erikson Carraro, 30 år, Stockholm

Jag är vegan och lever i Stockholm med min katt Dino och sambo Hans. Jag jobbar på bank som systemägare parallellt med mitt arbete som frilansande mode- och skönhetsskribent för matmagasinet Vego.

Jag blev vegetarian när jag var 9 år och gick samtidigt med i Djurens Rätt. Under mina år som medlem har jag delat ut information och samlat namnunderskrifter i samband med kampanjer, jobbat som volontär på Djurens Rätts kontor i Stockholm och under de senaste två åren ingått i förbundsstyrelsen.

Utöver mitt engagemang i Djurens Rätt har jag jobbat som volontär på Stockholms Katthem, Djurambulansen Stockholm samt startat den veganska livsstilsbloggen saretta.se och instagramkontot med samma namn.

Jag brinner för alla djurrättsfrågor men med fokus på mode- och skönhet då jag anser att detta är områden som behöver uppmärksammas mer. Djuren inom dessa industrier lider precis som inom andra industrier.

Valberedningens motivering till nomineringen av Sara Erikson Carraro

Med sitt nästintill livslånga engagemang för djuren och Djurens Rätt sitter Sara på en kompetens och förståelse om organisationen som är mycket värdefull. Saras arbete för veganism och djurrättsfrågor i arbetet utanför Djurens Rätt bidrar med såväl kunskap inom specifika områden, såsom djurförsöksindustrin, likväl som en professionell anda, vilket är en positiv och värdefull egenskap i förbundsstyrelsen.

Suppleanter

Christian Nordström 38 år, Göteborg

Har tidigare varit ordförande och kassör i Göteborgs styrelse och även spenderat en hel del tid med aktivismgruppen. Dessförinnan gjorde jag en hel del i Lidköpings ungdomsgrupp i början på 00-talet, bl.a. arrangering av musikgalor. Djurrättsfrågor som berör flest individer berör mig mest så fiskar och fåglar ligger varmt om hjärtat. Slutade äta kött i mitten av 90-talet och har varit vegan i 16 år. I styrelsen vill jag åtminstone till en början se vad jag kan bidra med i de frågor som nu bedrivs och om jag får chansen att driva frågor kring vattenlevande djur så tar jag gärna den bollen.

Valberedningens motivering till nomineringen av Christian Nordström

Med sin långa erfarenhet från lokalorganisationer är Christian en person som känner Djurens Rätt och våra frågor i grunden. Han är en positivt inställd individ som har lätt för att samarbeta och tar ansvar i grupper. Under sitt ideella arbete både i Lidköping och i Göteborg har han visat prov på pålitlighet, stabilitet och att inte rygga för utmaningar. Valberedningen nominerar Christian Nordström för hans erfarenhet av gräsrotsengagemang och personliga egenskaper.

Edvin Kvamme, 26 år, Stockholm

Jag blev medlem i Djurens Rätt 2006 och har varit aktiv i organisationen sedan dess. Jag har främst varit engagerad i Stockholms lokalavdelning där jag har suttit i styrelsen 2016-2018 och 2010-2011. Under åren har jag både deltagit i och arrangerat olika utåtriktade aktiviteter och andra lokala arrangemang.

I förbundsstyrelsen vill jag driva att Djurens Rätt ska fortsätta vara en organisation med en stark förankring i gräsrötterna och att ännu fler människor ska vilja engagera sig för djuren i Djurens Rätt. Vi ska vara en plattform genom vilken alla som kommer i kontakt med oss och som delar våra värderingar känner att de kan vara med och förändra samhället i en djurrättslig riktning.

Mina personliga hjärtefrågor är djuren i livsmedelsindustrin och pälsfrågan. Jag tycker dock att alla Djurens Rätts fyra huvudområden är lika viktiga att arbeta med.

Jag är utbildad socionom och arbetar som boendestödjare. Jag är vegan.

Valberedningens motivering till nomineringen av Edvin Kvamme

Som aktiv i Djurens Rätt Stockholm kan Edvin få in perspektivet från de lokalt aktiva. Han har en stor vana av styrelsearbete som kan komma till nytta i förbundsstyrelsen, precis som hans kompetens inom socialt arbete och socionomutbildning. Edvin har dessutom extra kunskap om genusfrågor och HBTQ+ och har ett inkluderande synsätt, vilket vi i valberedningen anser är viktigt för Djurens Rätts fortsatta utveckling.

Verksamhetsrevisorer

Ledamöter / Sofia Ulriksson

Jag kandiderar till posten som verksamhetsrevisor för att det är ett viktigt uppdrag att stämma av om verksamhetsplanen följs och pröva om de beslut som fattats på stämman uppfylls.

Riksstämman är det organ som förankrar djurens rätts växande organisation med medlemmarna och lokalorganisationerna. Medlemsdemokratin gör Djurens Rätt unik. Allt engagemang och entusiasm kokas ner till beslut som för organisationen framåt. Tillsammans gör vi verkligen skillnad för djuren. Således är det betydelsefullt att värna om medlemmarnas röster, att de hörs och efterföljs. Det vill jag jobba för.

Själv är jag just nu medlem i Djurens Rätt, men har även varit aktiv volontär, suttit i Stockholmsavdelningens styrelse och varit anställd som sommarturnécoach. Jag känner till organisationen väl och arbetar som jurist, så uppdraget som verksamhetsrevisor känns som ett passande och spännande uppdrag.

Ledamöter / Stig Johnell

Jag har suttit i flera styrelser, t ex Djurens Rätt Stockholm, Djurens Parti, Amnesty, och facket på jobbet. Utifrån det anser jag mig kunna bedöma hur en styrelse skapar bra stämning bland ledamöterna och gör ett bra och effektivt arbete

1 års erfarenhet som verksamhetsrevisor i Djurens Rätt, en mycket viktig organisation.

Juridiska kunskaper (nämndeman i Södertörns Tingsrätt)

Suppleanter / Pernilla Alpmo

Jag hette tidigare Nordström i efternamn och jag har varit ledamot i Förbundsstyrelsen två gånger samt varit verksamhetsrevisor 2015-2017. Medlem i Djurens Rätt sedan 1991 och började som skolombud. Jag har även varit vice ordförande och aktiv i Norrtäljeavdelningen. Nominerad av Djurens Rätt som ledamot i Stockholms djurförsöksetiska nämnd sedan 2007.

Till vardags är jag gymnasielärare i filosofi, historia, kriminologi samt religionskunskap. Jag är särskilt intresserad av djuretik, vilket genomsyrar min undervisning, och det var djurrättsfilosoferna som fick mig att under slutet av 90-talet ändra min kost och börja fasa ut animalier. Min familj består av min man Kjell och våra två adopterade katter, Hasse och Gunnar, från Södertälje katthem.

Om jag blir vald till verksamhetsrevisor 2019-2021 vill jag verka för att organisationen blir mer demokratisk och öppen internt. Kommunikationen inom och mellan FS, verksamheten och medlemmarna kan förbättras. Som verksamhetsrevisor vill jag vara aktiv under hela perioden och ha en löpande granskning och dialog med organisationen för att se till att samtalsklimatet är inkluderande och bygger på respekt. Alla kan bidra till att utveckla Djurens Rätt till att fortsätta vara Sveriges bästa djurskydds- och djurrättsorganisation.

Suppleanter / Johan Nordström

Jag är en mångsidig entreprenör, frilansande webbutvecklare och fotograf med ett stort driv för hundar och speciellt gatuhundar (håller på med en fotobok om en volontär-organisation i Spanien som tar hand om hemlösa gatuhundar), och har suttit med i styrelsen i Djurens Rätt Lund sedan 2016.

Jag vill jobba för alla djurs rätt att leva och må bra, och inte ses som siffror i ett Excel-blad utan som de individer dem är.

Genom min breda kunskap inom vitt åtskilda områden (bland annat inom ekonomi, styrelsearbete och teknik) så tror jag att jag skulle passa bra som verksamhetsrevisor och stöd för förbundsstyrelsen i Djurens Rätt.”